

5. Działalność Oddziału Bydgoskiego SEP

5.1. Działalność ogólnie

W dniach od 30 maja do 3 czerwca **1935** roku odbyło się w Bydgoszczy VII Walne Zgromadzenie Członków SEP (w dzisiejszym rozumieniu Walny Zjazd Delegatów SEP). Drugi raz w Bydgoszczy odbył się XX Walny Zjazd Delegatów SEP w dniach 27-29 czerwca 1975 roku.

W roku **1963** egzaminowi kwalifikacyjnemu poddało się 2420 elektryków, przy czym egzamin zdało 2168 osób (10,2% nie zdało egzaminu).

W roku **1965** Zespół Rzeczoznawców, liczący 16 osób, wykonał 39 ekspertyz w zakresie sieci elektrycznych, instalacji, urządzeń i wytwarzania energii. Dotyczyły one badań i obliczeń urządzeń, opracowań ocen instrukcji obsługi, tłumaczeń oraz ocen dokumentacji i rachunków ekonomicznych.

W roku **1966** działało pięć komisji egzaminacyjnych: Oddziałowa nr 23-O-Bg (przewodniczący Jan Nagórski), Oddziałowa nr 24-O-Bg (przewodniczący Mieczysław Sibilla), Oddziałowa nr 25-O-Bg (przewodniczący Stefan Kluczajda) w Toruniu, Oddziałowa nr 139-O-Bg (przewodniczący Tadeusz Damic) w Grudziądzu oraz Zakładowa nr 148-Z-Bg (przewodniczący Klaudiusz Thielemann) przy Bydgoskim Przedsiębiorstwie Elektryfikacji Rolnictwa. Komisje przeegzaminowały w sumie 2128 osób (dozór: 163, usługi: 919, obsługa: 1046), z tego z wynikiem pozytywnym 1843 osoby (dozór: 149, usługi: 808, obsługa: 886). Poradnia Energetyczna w Bydgoszczy udzieliła 126 porad, a w Toruniu 86 porad. Zauważono że popularność poradni wzrasta, co świadczyło o potrzebie i celowości ich prowadzenia. Grupa Rzeczoznawców składała się z 17 rzeczoznawców reprezentujących 21 specjalności. W roku 1966 opracowano 60 ekspertyz w tematyce dotyczącej m.in.: instrukcji eksploatacji, opinie projektów, badania kabli, transformatorów, zabezpieczeń, współpracy elektrowni przemysłowych z siecią energetyki zawodowej. Zorganizowano 17 kursów: 7 kursów dla elektroenergetyków zakładów przemysłowych, 5 kursów badań i pomiarów instalacji i urządzeń elektrycznych, 1 kurs na uprawnienia budowlane, 1 kurs operatorów maszyn księgujących „Optimatic” oraz zakończono 3 kursy rozpoczęte w poprzednim roku. Ogółem w kursach udział brało 663 uczestników.

W roku **1968** zorganizowano 8 kursów: 5 kursów dla elektroenergetyków zakładów przemysłowych, po jednym: kurs badań i pomiarów instalacji i urządzeń elektrycznych, kurs gospodarki paliwami i energią ciepłą oraz kurs przygotowawczy do egzaminu na uprawnienia budowlane. Działała Komisja Uprawnień Budowlanych, która opiniowała wnioski osób ubiegających się o uprawnienia budowlane, na życzenie terenowych władz budowlanych, oraz opiniowała wnioski w sprawie zajmowania stanowisk w biurach projektowych. Cztery oddziałowe i dwie zakładowe komisje egzaminacyjne przeegzaminowały 2486 osób (dozór: 139, usługi: 1032, obsługa: 1315), z tego z wynikiem pozytywnym 2044 osoby (dozór: 112, usługi: 862, obsługa: 1070). Poradnie energetyczne, działające w Bydgoszczy i Toruniu, udzieliły ogółem 216 porad. Ponadto poradnie prowadziły korespondencyjną działalność informacyjną (udzielanie odpowiedzi na pytania zadane w listach).

W roku **1969** reaktywowano Koło Zakładowe SEP przy Rejonie Energetycznym Rypin, co spowodowało, że na koniec roku w Oddziale działało 35 kół zakładowych i 2 terenowe. Pozyskano nowego członka zbiorowego Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego. W roku 1969 zorganizowano 12 kursów: 8 kursów na tytuły kwalifikacyjne (275 uczestników), 3 kursy doszkalające w zawodzie (96 uczestników) i 1 kurs przygotowujący do egzaminu na uprawnienia budowlane dla elektryków (29 uczestników). Cztery oddziałowe i dwie zakładowe komisje egzaminacyjne przeegzaminowały 2775 osób, z tego z wynikiem pozytywnym 2274 osoby. Grupa Rzeczoznawców przy Oddziale Bydgoskim SEP liczyła 28 rzeczoznawców reprezentujących 6 specjalności. W roku 1969 wykonano 62 ekspertyzy, głównie dotyczące sieci elektrycznych.

W strukturze organizacyjnej Oddziału Bydgoskiego SEP w roku **1970** (ten rok wybrano dla przykładu w rozdziale 3) było 7 Sekcji Naukowo-Technicznych. Interesujące jest czym zajmowały się poszczególne sekcje.

Sekcja Energetyczna prowadzona była przez Zbigniewa Fabierkiewicza i poza przewodniczącym liczyła 11 członków kolegium (Zygmunt Gliński – wiceprzewodniczący, Bogusław Dobrowolski – wiceprzewodniczący, Jerzy Maciejczyk – sekretarz, Wojciech Gumułka, Stanisław Górski, Edward Kozłiński, Jan Muzalski, Henryk Polenz, Zygmunt Sałaciński, Stanisław Strzyżewski, Kazimierz Strześniewski). Na zebraniu wyborczym w dniu 17 marca 1970 r. wygłoszony został referat Antoniego Szarapki na temat „Energetyzacji województwa bydgoskiego”. Podstawowym kierunkiem działalności Sekcji w roku 1970 były sprawy przygotowawcze do VI Kongresu Techników Polskich. Tezy poszczególnych Sekcji Kongresowych, a w szczególności Sekcji IV „Paliwa i energia” – były przedmiotem dyskusji tak na Kolegium Sekcji jak i w poszczególnych kołach. Plonem tej dyskusji były liczne wnioski, które zostały zgłoszone Wojewódzkiej Sekcji Kongresowej. Członkowie tej sekcji czynnie uczestniczyli w pracach Wojewódzkiej Sekcji IV Kongresu przygotowując szczegółowo opracowane wnioski do tez kongresowych. Członkowie Sekcji aktywnie uczestniczyli również w pracach Wojewódzkiej Konferencji Przedkongresowej, na której Mieczysław Kozłiński przedstawił aktualną sytuację energetyczną. Sekcja włączyła się w swej działalności do akcji związanej ze szczytem jesiennie-zimowym w energetyce poprzez opracowanie i wygłaszanie referatów propagandowych na tematy związane z oszczędnością energii elektrycznej w okresie szczytu, aktywizację przygotowań urządzeń energetyki do wzrostu obciążeń.

W sprawach intensyfikacji gospodarki, Sekcja koordynowała dyskusje w kołach i opracowała syntetyczne zagadnienia wspólne dla większości kół oraz dokonała zestawienia kluczowych zagadnień. Przedstawiciele Sekcji czynnie uczestniczyli w akcji informacyjnej. Przy współudziale Sekcji odbyły się w kołach zakładowych 4 odczyty: „O perspektywach energetyki jądrowej” (K. Kopecki), „O odgromnikach wydmuchowych 110 kV” (E. Reich), „Wybrane zagadnienia z koordynacji izolacji” (J. Arciszewski) oraz „Optymalizacja stopniowania napięć” (Z. Fabierkiewicz).

W dalszym ciągu działały komisje: użytkowania energii elektrycznej w godzinach doliny nocnej w rolnictwie oraz komisja przygotowująca współpracę z Sekcją Przemysłu Elektrotechnicznego w zakresie możliwości zwiększenia stopnia pokrycia zapotrzebowania energetyki na urządzenia elektryczne przez przemysł elektrotechniczny na terenie województwa. Prace obu komisji nie osiągnęły większych rezultatów w swej działalności w roku 1970. Z planu pracy przyjętego na Walnym Zgromadzeniu Sekcji w dniu 17 marca 1970 roku nie zrealizowano tylko jednego punktu dotyczącego nawią-

zania współpracy i wymiany doświadczeń z sekcjami innych oddziałów. Pomyślnie układała się również współpraca z organizacjami związkowymi w energetyce.

Sekcja Elektroniki i Telekomunikacji prowadzona była przez Zdzisława Milika i poza przewodniczącym liczyła 4 członków kolegium (Piotr Baszkowski – wiceprzewodniczący, Stanisław Stawecki – sekretarz, Tadeusz Bartosiak, Tadeusz Łuczak). W skład Kolegium Sekcji dokooptowani zostali przedstawiciele z kół zakładowych poszczególnych Rejonowych Urzędów Telekomunikacji tak, że Kolegium liczyło ogółem 14 członków. Sekcja Elektroniki i Telekomunikacji posiadała 6 kół zakładowych SEP istniejących przy Rejonowych Urzędach Telekomunikacji na terenie województwa bydgoskiego, w których zrzeszonych było 193 członków.

Praca Sekcji w roku 1970 realizowana była w oparciu o zatwierdzony plan pracy, który został w pełni zrealizowany. Oprócz podstawowych zadań planowych, Sekcja podejmowała prace nad planami postępu technicznego w jednostkach telekomunikacji resortu łączności. Prace te miały na celu dokonanie oceny w jakim stopniu wprowadza się nową technikę. W efekcie stwierdzono, że postęp techniczny w jednostkach telekomunikacji dotyczy: automatyzacji central miejscowych, wprowadzenia ruchu pełno-automatycznego miasto-miasto, telefonizacji wsi. Dokonana analiza wykazała w dalszym ciągu bardzo powolne tempo działania, co nasuwa uzasadnione obawy, że stale wzrastające zapotrzebowanie na środki łączności i usługi, nie będą możliwe w takim stopniu do zrealizowania i będzie ono narastało niepokojąco w następnych latach bieżącej 5-latki. W celu szerszego wprowadzenia nowych osiągnięć technicznych, Sekcja opracowała wytyczne dla kół SEP, którymi winne one kierować się w swojej pracy. Wytyczne te dotyczyły takich zagadnień, leżących w centrum zainteresowania kół, jak: rozwój ruchu racjonalizatorskiego, podejmowanie prac nad opracowaniem koreferatów do planów postępu technicznego oraz planów gospodarczych opracowywanych przez administrację, aktywne uczestnictwo w konferencjach ekonomicznych, umacnianie współpracy z Radami Zakładowymi Związków Zawodowych Pracowników Łączności oraz udział w czynach społecznych.

Sekcja w okresie obecnej kadencji odbyła 7 posiedzeń, w tym 2 posiedzenia odbyły się na wyjazdach w Toruniu i Grudziądzu. Zorganizowane zostało również wspólne posiedzenie Prezydium Sekcji oraz Zarządu Okręgowego Związków Zawodowych Pracowników Łączności, które odbyło się w Gdańsku, na którym opracowano wspólnie wytyczne dla kół SEP i Rad Zakładowych mających na celu wzbogacenie form współpracy.

Członkowie Sekcji brali udział w konferencjach naukowo-technicznych organizowanych przez Zarząd Główny, na których wygłoszono referaty na temat central krzyżowych i automatyzacji ruchu miasto-miasto.

Koła zakładowe brały udział we współzawodnictwie między kołami Oddziału, w którym zajmowali przodujące miejsca w ogólnej klasyfikacji. Członkowie kół zakładowych brali również czynny udział we współzawodnictwie na terenie zakładu pracy, będąc jednocześnie członkami Brygad Pracy Socjalistycznej. Za wysokie osiągnięcia zostali wyróżnieni przez nadanie im srebrnych i złotych odznak BPS. Na wniosek Sekcji w czerwcu 1970 r. pięciu członków SEP zostało odznaczonych przez Ministra Łączności odznaką „Zasłużonego Pracownika Łączności” oraz jeden „Honorową Odznaką Związków Zawodowych Pracowników Łączności”.

Bogatym dorobkiem Sekcji był udział w pracach przygotowawczych do VI Kongresu Techników Polskich. Sekcja zorganizowała posiedzenie, na którym wytyczono kie-

runki pracy w okresie przygotowawczym do Kongresu oraz opracowano wnioski do tez kongresowych.

W maju 1970 roku obchodzono „Drugi Międzynarodowy Dzień Telekomunikacji” pod hasłem „Telekomunikacja w służbie oświaty”. Z okazji tej Kolegium Sekcji zorganizowało konferencję, w której uczestniczyli przedstawiciele Ministerstwa Łączności i Oświaty, Prezes Oddziału SEP, przedstawiciele partii oraz Rektor WSI.

Sekcja realizując uchwały Plenum Zarządu Głównego SEP oraz Zarządu Głównego Związków Zawodowych Pracowników Łączności zorganizowała konferencję na szczeblu Zarządu Okręgu Związków Zawodowych Pracowników Łączności, na której szeroko omówiono dotychczasową działalność i współpracę Zarządu Okręgu z Sekcją. Ustalono dalsze kierunki współpracy między Zarządem Okręgu Związku a Oddziałem SEP w Bydgoszczy i Gdańska. Uchwalony program działania przekazany został Radom Zakładowym i kołom SEP do realizacji.

Z okazji „Dni Oświaty, Prasy i Książki Technicznej” w miesiącu maju i październiku odbyły się w kołach zakładowych wystawy książek technicznych.

Sekcja poświęcała dużo pracy nad dalszym wprowadzaniem automatyzacji do takich miast jak: Włocławek, Grudziądz, Chojnice i Tuchola, która zapewni społeczeństwu maksymalne wykorzystanie telefonu.

Sekcja Elektryfikacji Rolnictwa prowadzona była przez Feliksa Drelę i poza przewodniczącym liczyła 9 członków kolegium (Włodzimierz Sobecki – wiceprzewodniczący, Tadeusz Baryński, Henryk Berdo, Andrzej Fischer, Andrzej Jakubiak, Marian Otrybowicz, Ryszard Smarzyński, Lucjan Wolnik, Roman Zamiara).

W roku 1970 odbyły się dwa zebrania Sekcji oraz dwa zebrania Kolegium Sekcji, na których omawiano realizację planu pracy oraz wytyczano nowe kierunki działania w nawiązaniu do nowych warunków pracy w związku z połączeniem Zjednoczeń i przedsiębiorstw elektryfikacji rolnictwa z przedsiębiorstwami zaopatrzenia wsi w wodę. Działalność Sekcji skoncentrowała się na następujących zagadnieniach: podnoszenie kwalifikacji pracowników zajmujących się elektryfikacją rolnictwa, współpraca ze Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Rolnictwa nad przygotowaniem wniosków na VI Kongres Techników Polskich, zaopatrzenie rolnictwa w odpowiednie odbiorniki energii elektrycznej, bezpieczeństwo pracy przy budowie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych w rolnictwie.

Na organizowanych przez Bydgoski „ELWOD” dwóch kursach przygotowujących kandydatów do egzaminów mistrzowskich i na tytuł robotników wykwalifikowanych Sekcja wytypowała 12 członków, którzy wykładali przedmioty zawodowe. W kursach brało udział 71 kandydatów. Poza tym 5 członków Sekcji zostało powołanych przez Kuratorium Szkolnego Okręgu Bydgoskiego do Państwowej Komisji Egzaminacyjnej, która przeprowadza egzaminy na tytuł robotnika wykwalifikowanego i mistrza w zawodzie elektromonter. Komisja była upoważniona do egzaminowania należących do porozumienia terenowego w branży elektrotechnicznej. Komisja ta przeegzaminowała w IV kwartale 1970 r. ponad 50 kandydatów. Ponadto członkowie Sekcji przeszkolili na kursach organizowanych przez Rady Narodowe około 350 rolników, 300 zootechników i 70 konserwatorów hydroforni w zakresie bezpiecznego obsługiwanie urządzeń elektrycznych stosowanych w rolnictwie. W ramach szkolenia z zakresu bezpieczeństwa przy pracy członkowie Sekcji uczestniczyli w pokazowych montażach i stawianiach stacji transformatorowych typu STS 125 i 250 oraz odłączników odgałęźnych typu OAO i PBo. Z pokazów tych nakręcono film i wykonano przeźrocza, które wykorzystywane są przy szkoleniach BHP.

Sekcja w ramach przygotowań i dyskusji poprzedzającej VI Kongres Techników Polskich uczestniczyła wspólnie ze Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Rolnictwa w przygotowaniu wniosków przedkongresowych, zgłaszając 8 postulatów, z których najważniejsze to: znowelizowanie ustawy o powszechnym zaopatrzeniu wsi w wodę na wzór ustawy o powszechnej elektryfikacji wsi, wprowadzenie powszechnego naświetlania promieniami ultrafioletowymi nasion roślin przed wysiewem w celu przyspieszenia wegetacji i zwiększenia plonów, wprowadzenie prawidłowej klimatyzacji w budynkach inwentarskich budowanych z prefabrykatów żelbetowych.

Kolegium Sekcji ustosunkowało się krytycznie do opracowanych przez „ELWOD” Warszawa projektów typowych rozwiązań rozdzielni okapturzonych stosowanych w hydroforach proponując zmiany rozwiązań z 14-tu na 4-ry warianty. Propozycje Sekcji zostały uwzględnione i wprowadzone przez Zjednoczenie do stosowania od 1971 roku.

W roku 1970 siedemdziesięciu członków Sekcji brało udział w konferencjach naukowo-technicznych na tematy: instalacje elektryczne wewnętrzne i technika oświetleniowa oraz jakość i ilość produkowanych odbiorników energii elektrycznej stosowanych w rolnictwie. Członkowie Sekcji wygłosili bezpłatnie 6 odczytów dla kierowników budów i projektantów zajmujących się sprawami elektryfikacji rolnictwa w ramach porozumienia branżowego.

Członkowie Sekcji brali czynny udział w pracach Centralnego Kolegium Elektryfikacji Rolnictwa przy Zarządzie Głównym SEP, a jeden członek Sekcji Elektryfikacji Rolnictwa przy Oddziale Bydgoskim SEP był współautorem instrukcji BHP dla przedsiębiorstw zgrupowanych w Zjednoczeniu Elektryfikacji i Zaopatrzenia Rolnictwa i Wsi w Wodę, wydanej w roku 1970. Przewodniczący Kolegium Sekcji brał czynny udział jako stały członek komisji oceny projektów racjonalizatorskich przy Zjednoczeniu, rozpatrującej projekty racjonalizatorskie z całego kraju w zakresie elektryfikacji i zaopatrzenia rolnictwa i wsi w wodę.

Sekcja Przemysłu Elektrotechnicznego prowadzona była przez Edmunda Ostrowickiego i poza przewodniczącym liczyła 9 członków kolegium (Jerzy Piwnicki – wiceprzewodniczący, Stanisław Sajdak – wiceprzewodniczący, Stanisław Mrozek – sekretarz, Tadeusz Kujawa, Barbara Wojcieszko, Izydor Napiórkowski, Edmund Paczkowski, Henryk Najdycz, Jerzy Wojcieszko).

Sekcja pracowała w roku 1970 w oparciu o plan pracy. Odbływały się systematyczne zebrania tak Prezydium jak i Kolegium Sekcji. Do najważniejszych zagadnień nad którymi skupiała się praca Sekcji należały: współpraca z poszczególnymi kołami zakładowymi wchodzącymi w skład Sekcji, organizacja porad, akcja inspiracyjna w zakresie nowych metod pracy, szkolenia.

Do aktywnie uczestniczących w pracach Sekcji kół zakładowych zaliczyć należy koło: Bydgoska Fabryka Kabli, Eltra, Telfa i koło przy WSI. Bardzo pomyślnie układała się praca z Wyższą Szkołą Inżynierską, gdzie zorganizowane zostało seminarium na temat „Bezbrakowych metod pracy”. W roku 1970 Sekcja była organizatorem posiedzenia Centralnej Komisji Jakości, które odbyło się w Bydgoszczy, a w pracach którego uczestniczyli przedstawiciele zainteresowanych kół zakładowych.

Sekcja była organizatorem szkolenia w zakresie metod bezbrakowej pracy. W bieżącej kadencji Sekcja reaktywowała pracę dwóch kół zakładowych przy „Belmie” i Pomorskich Zakładach Wytwórczych Aparatury Niskiego Napięcia w Toruniu. Opracowany został plan pracy oraz wytyczne dla komisji ds. jakości oraz wykonano wyciąg najistotniejszych tematów dla przeprowadzenia szkolenia. Sekcja przygotowała naradę

nt. jakości lecz nikły udział zainteresowanych osób jak i kół oraz brak większego zainteresowania tą problematyką zmusił organizatorów do jej odwołania. Sekcja uczestniczyła w opracowaniu informacji o poziomie jakości województwa bydgoskiego. Zorganizowany został odczyt na temat „Kompleksowych metod sterowania jakością – informacja o metodach stosowanych za granicą”.

Członkowie Sekcji aktywnie uczestniczyli w pracach Centralnej Komisji Jakości przy Zarządzie Głównym SEP pracując w Sekcjach: Bezbrakowych Metod Pracy (Tadeusz Kujawa) oraz Analiz i Wniosków (Edmund Ostrowicki).

Sekcja Instalacji i Urządzeń Elektrycznych prowadzona była przez Gustawa Kuczyńskiego i poza przewodniczącym liczyła 7 członków kolegium (Leon Chmara – wiceprzewodniczący, Mieczysław Nowakowski – sekretarz, Jan Pawlak, Andrzej Fischer, Jerzy Pryłowski, Anatol Obrośliński, Zbigniew Nawrocki).

W kadencji 1970-71 zebrania Kolegium Sekcji odbywały się raczej doraźnie i połączone były najczęściej z terminami zebrań Zarządu Oddziału. Sprawy pilne załatwiane poprzez organizację spotkań członków kolegium w sposób doraźny. Ten styl pracy był największym mankamentem w pracy Kolegium.

W skład Sekcji wchodziły cztery koła zakładowe interesujące się problematyką instalacji i urządzeń elektrycznych, Koła Zakładowe SEP przy: Bydgoskim Przedsiębiorstwie Instalacji Elektrycznych, Biurze Projektów Budownictwa Komunalnego, Wojskowym Biurze Projektów Budowlanych oraz Koło Terenowe w Bydgoszczy.

Koła SEP zainteresowane branżowo działalnością Sekcji są zróżnicowane pod względem aktywności w pracy. Najbardziej aktywnym było Koło Terenowe w Bydgoszczy. Sekcja nie organizowała żadnego odczytu ani referatu, a jedynie przeprowadzała akcję propagandową wśród zainteresowanych członków mającą zapewnić udział w odczycie A. Tymowskiego dotyczącego interpretacji obowiązujących przepisów w zakresie ochrony od porażeń. Sekcja utrzymywała stały jednostronny kontakt z Centralnym Kolegium Instalacji i Urządzeń Elektrycznych. Mankamentem w pracy Sekcji był brak inicjatywy w rozszerzaniu tych kontaktów na dwustronne.

Prace Centralnym Kolegium Instalacji i Urządzeń Elektrycznych były pilnie śledzone przez Sekcję, a materiały dotyczące jej działalności były przekazywane zainteresowanym członkom SEP. Dotyczyły one problematyki związanej z ogrzewaniem akumulacyjnym oraz propozycjami dotyczącymi zmian wartości napięć znormalizowanych w sieciach niskiego napięcia. Materiały powyższe jak i informacje udzielane przez kolegów uczestniczących w naradach głównych specjalistów instalacji i urządzeń elektrycznych były dużą pomocą w pracach Sekcji.

Sekcja otrzymuje regularnie protokoły z tych narad, a informacje techniczne w nich zawarte oceniane i uznawane są za dobre.

Sekcja bardzo aktywnie włączyła się do prac związanych z przygotowaniem do Kongresu Techników Polskich. Na szczęblu prac Komisji przy O/W NOT przedstawiciele Sekcji aktywnie uczestniczyli w dyskusji nad тезami i wnioskami kół oraz opracowali dodatkowe postulaty wyłonione w dyskusjach. W pracach tej komisji aktywnie uczestniczyli: Leon Chmara, Mieczysław Nowakowski i Gustaw Kuczyński. Kolegium Sekcji w roku 1970 pozytywnie zaopiniowało wszystkie wnioski kolegów ubiegających się o tytuł rzeczoznawcy SEP.

Sekcja Energetyki Przemysłowej prowadzona była przez Zenona Ciechanowicza i poza przewodniczącym liczyła 7 członków kolegium (Stanisław Mielcarek – wiceprzewodniczący, Lech Biernat – sekretarz, Zygmunt Mroziński, Józef Dankowski, Wacław Kołodziejski, Klaudiusz Thielemann, Marian Chodakowski).

Praca Sekcji oparta była na ramowym planie pracy. Do najważniejszych kierunków pracy zaliczyć należy: dokonanie analizy tez na VI Kongres Techników Polskich, które wpłynęły z kół zakładowych; zorganizowanie wspólnie z komisją odczytową Oddziału w dniu 9 października 1970 roku odczytu A. Tymowskiego na temat „Ochrona przeciwporażeniowa”; czynny udział w przygotowaniu do wprowadzenia systemu bodźców materialnego zainteresowania; przeprowadzenie zebrań i odczytów na tematy związane z systemem bodźców; zorganizowanie wycieczki do „Elany” w Toruniu łącznie z kołem zakładowym przy „Zachemie”; zorganizowanie wycieczki specjalistycznej na zapórę we Włocławku; opieka nad poradnią energetyczną.

Czynione starania Sekcji nad organizacją wycieczki do elektrowni wodnej w Żydowie nie dały rezultatów z powodów od Sekcji niezależnych.

Sekcja w swojej pracy natrafiła na obiektywne trudności, które wynikają z faktu, że członkowie Kolegium zamieszkują w różnych miastach województwa.

Sekcja Elektroniki Okrętowej powstała z inicjatywy koła zakładowego „Famor” decyzją Zarządu Oddziału z dnia 26 listopada 1970 r. Do głównych zadań Sekcji w okresie jej organizacji jest utworzenie kół zakładowych w zakładach okrętowych w Grudziądzu i Toruniu oraz przygotowanie Walnego Zebrania Sekcji. Nawiązana została już współpraca z Kolegium Centralnej Sekcji Elektroniki Okrętowej.

W roku **1972** działały w Oddziale Komisje: Szkoleniowa, Odczytowa, Imprez Towarzyskich i Wycieczek, Postępu Technicznego, Nagród NOT, KNiT i SEP, Współzawodnictwa, Klubowa, ds. Studentów, Historyczna, Racjonalizacji i Wynalazczości, Bytowa i Seniorów. Ponadto działały: Oddziałowa Rada Nadzorcza, Grupa Rzeczoznawców SEP, Komisje Egzaminacyjne i Poradnie Energetyczne w Bydgoszczy i Toruniu.

W roku **1977** Oddział Bydgoski SEP prowadził działalność na terenie województwa bydgoskiego i włocławskiego. Oddział zatrudniał cztery osoby: 1 osoba na pełen etat, 2 osoby na 0,5 etatu oraz 1 osoba na 0,25 etatu.

Wyżej przedstawiono skrótowy przegląd działalności sekcji w Oddziale Bydgoskim SEP w roku 1970. W dalszej części tego podpunktu przedstawiona zostanie działalność poszczególnych kół, tworzących strukturę organizacyjną Oddziału w roku 1977. Informacje pochodzą bezpośrednio ze sprawozdań z działalności kół.

Członkowie **Koła Zakładowego SEP przy Bydgoskiej Fabryce Kabli** włączyli się przede wszystkim w prowadzenie nowej technologii produkcji kabli, zwłaszcza wysokiego napięcia i najwyższego napięcia (110 kV). Koło podjęło się zorganizowania w roku 1978 konferencji naukowo-technicznej w skali krajowej nt. „Doświadczenia w zakresie budowy i eksploatacji kabli i linii kablowych średnich i wysokich napięć”. Poza tym członkowie koła biorą czynny udział we wprowadzaniu nowoczesności i jakości wyrobów jak również w oszczędzaniu materiałów oraz oszczędności w zużyciu energii elektrycznej.

Koło Zakładowe SEP przy Zakładach Aparatury Elektrycznej (dawniej Belma) opiekowało się ośrodkiem informacji naukowo-technicznej oraz Klubem Techniki i Racjonalizacji. Przedstawiciele koła brali czynny udział w opracowywaniu planów produkcyjnych, a członkowie koła przyczyniali się do ich realizacji. Koło było często organizatorem spotkań z odbiorcami (głównie sektor górniczy). Spotkania te przyczyniały się do poprawy jakości wyrobów, a wniosek był taki, że należy kontynuować tego typu spotkania w następnych latach. Koło to wraz z innymi stowarzyszeniami naukowo-technicznymi organizowało wycieczki techniczne, co przyczyniało się do doskonalenia

jego członków. Koło opiekowało się stażystami kadry inżyniersko-technicznej oraz praktykantami (studentami), którzy w Zakładach Aparatury Elektrycznej w Bydgoszczy odbywali wakacyjne praktyki. Koło miało widoki dalszego rozwoju, zwłaszcza w zwiększaniu liczby członków, z ówczesnej 20 członków na 50 elektryków pracujących w zakładzie.

Koło Zakładowe SEP przy Bydgoskich Zakładach Sprzętu Okrętowego „Famora” współpracowało z Wydziałem ds. Pracowniczych przy udzielaniu pomocy praktykantom i stażystom oraz z innymi stowarzyszeniami naukowo-technicznymi organizowało specjalistyczne wycieczki techniczne, zwłaszcza do bratnich zakładów i na targi krajowe i zagraniczne. Koło to było współorganizatorem i opiekunem kursu z zakresu techniki świetlnej. Przedstawiciele tego koła pracowali w Radzie Techniczno-Ekonomicznej przy Komitecie Zakładowym PZPR. Członkowie byli współorganizatorami na terenie zakładu sympozjów, konferencji o tematyce związanej z profilem produkcji. W maju 1977 roku koło zorganizowało spotkanie z 13 rzeczoznawcami z dziedziny elektrotechniki i automatyki okrętowej. Przedstawiciel koła był członkiem Centralnego Kolegium Sekcji Okrętowej przy Zarządzie Głównym SEP z siedzibą w Gdańsku.

W spotkaniu członków **Koła Zakładowego SEP przy „Polonie”** wziął udział dyrektor zakładu, który stwierdził, że współpraca z kołami SEP jest zakładom potrzebna. Koło to brało czynny udział w poprawie jakości produkcji, zwłaszcza w naradach organizowanych przez dyrekcję zakładu. Poza tym organizowało: konkursy dla członków SEP, np. dotyczące opracowania wyrobów niezbędnych dla rynku z dziedziny elektroniki; wystawę „defektoskop Scho” do badań gammagraficznych oraz spotkania ze Służbą Zdrowia miasta Bydgoszczy wraz z pogadanką i filmem pt. „Aparatura jądrowa w medycynie”. Wspólnie z Kołem Zakładowym SEP przy „Telfie” zorganizowano kurs eksploatacji czujników przeciwpożarowych i kontrolek sygnalizacyjnych do tych urządzeń dla użytkowników.

W zebraniu członków **Koła Zakładowego SEP przy Zakładach Radiowych „Unitra-Eltra”** wziął udział przedstawiciel dyrekcji zakładu (zastępca dyrektora Czesław Hoppe), który podczas dyskusji stwierdził, że udział koła SEP w „Eltrze” w realizacji planów gospodarczo-produkcyjnych zakładu jest potrzebny i daje bardzo dobre wyniki. Koło objęło patronat nad produkcją eksportową i otoczyło opieką młodych specjalistów. Wśród młodych członków propagowano konkursy młodych mistrzów techniki (TMMT). Duży nacisk zarząd koła kładzie na rozwój koła przez stałe zwiększanie liczby członków, przedstawiciele koła biorą czynny udział w opracowywaniu planów rozwojowych zakładu.

W zebraniu członków **Koła Zakładowego SEP przy Zakładach Energetycznych Okręgu Północnego** wziął udział dyrektor zakładu (Edward Berger). Przewodniczący koła Tadeusz Domżański poinformował, że organizuje wycieczki techniczne, ogłasza konkursy racjonalizatorskie, w celu dokształcenia członków SEP organizuje kursy w wąskim zakresie (kursy trwają od 2 do 3 dni, wąski zakres tematyczny i potrzeba organizowania takich kursów wynika z potrzeb zakładu), organizuje się na terenie zakładu „wolne trybuny”, na których omawia się organizację pracy i plany gospodarcze zakładu. W spotkaniach tych bierze udział dyrektor zakładu. Przewodniczący koła ocenił współpracę z dyrekcją zakładu oraz czynnikami społecznymi jako bardzo dobrą, lecz zauważył, że aktywność członków maleje. Należy stale tworzyć nowe atrakcje, aby zwiększyć aktywność członków koła SEP.

W zebraniu członków **Koła Zakładowego SEP przy Zespole Elektrociepłowni Bydgoszcz** również wziął udział dyrektor zakładu. Przewodniczący koła Zbysław Borowicz przedstawił pracę koła następująco: członkowie koła biorą udział przy ustalaniu planów techniczno-ekonomicznych zakładu, w kole analizuje się warunki BHP na terenie zakładu, otacza się opieką stażystów i praktykantów, organizuje konkursy racjonalizatorskie oraz opiekuje się Klubem Techniki i Racjonalizacji, przez własną gąbłotę SEP-u zarząd koła informuje wszystkich członków o nowościach wydawniczych i o działalności koła, członkowie koła biorą czynny udział przy oprowadzaniu wycieczek na terenie zakładu (w czasie zwiedzania), członkowie koła propagują konkursy „Doro”.

Przewodniczący **Koła Terenowego SEP w Chojnicach** Kazimierz Sawin stwierdził, że praca w kołach terenowych jest znacznie trudniejsza niż w zakładowym, z uwagi na fakt, że członkowie koła są pracownikami różnych zakładów. Niewielka liczba członków pracuje społecznie. Koło organizuje odczyty, wycieczki techniczne oraz szkolenia swoich członków.

Członkami **Koła Zakładowego SEP przy Rejonie Energetycznym w Inowrocławiu** byli pracownicy z pionu technicznego. Koło było mało liczne i w związku z tym działalność jest znacznie ograniczona. Członkowie zajmowali się opracowywaniem planów techniczno-ekonomicznych i przyczyniali się do ich realizacji. Koło opracowywało plany poprawy warunków pracy tzw. BHP, propagowało konkursy „Doro”. Organizując odczyty przyczyniało się do doszkalania swoich członków w nowościach technicznych.

Członkowie **Koła Zakładowego SEP przy Wojewódzkim Urzędzie Telekomunikacji w Bydgoszczy** (przewodniczący Stanisław Stawecki) zajmowali się: analizą rezerwy na terenie zakładu, prowadzili akcję oszczędnego gospodarowania materiałem i energią elektryczną przez wprowadzenie postępu technicznego, w zakresie telefonii miejscowej – wyszukiwaniem rezerwy w miejscowej sieci kablowej, przyspieszeniem terminu oddania do eksploatacji centrali automatycznej „Śródmieście II” i centrali „Osowa Góra”, w zakresie łączności teleksowej – zapewnieniem stałej łączności z granicami województwa bydgoskiego oraz racjonalnym wykorzystaniu taboru samochodowego.

Członkowie **Koła Zakładowego SEP przy Wojewódzkim Urzędzie Telekomunikacji we Włocławku** (przewodniczący Leon Banasiak) zajmowali się: szukaniem rezerw, prowadzeniem oszczędnej gospodarki materiałami, prowadzeniu postępu technicznego, w doskonaleniu kadr technicznych, organizacją odczytów, prelekcji i wyświetlania filmów.

Członkowie **Koła Zakładowego SEP przy „Telkom-Telfa”** aktywnie włączyli się do realizacji zadań w zakresie: analizy rezerw i wydajności pracy, zwiększenia liczby wniosków racjonalizatorskich, unowocześniania nowych wyrobów, wprowadzania postępu technicznego, szkolenie załogi przez organizowanie odczytów i sympozjów przy współpracy z Akademią Techniczno-Rolniczą nt. minikomputerów.

Członkowie **Koła Zakładowego SEP przy Biurze Projektów Budownictwa Komunalnego** zajmowali się współpracą z produkcją i wykonawstwem oraz współpracą z dyrekcją biura; członkowie koła koreferowali plany postępu technicznego Biura; koło organizowało wycieczki dla swoich członków. Najlepsze wyniki swojej pracy Koło widziało we współpracy z wykonawstwem, co znacznie usprawnia pracę projektantów i daje bardzo dobre wyniki.

Członkowie **Koła Zakładowego SEP przy Biurze Projektowo-Technologicznym Przemysłu Maszyn i Urządzeń** zajmowali się: utworzeniem Zakładowego Komitetu NOT, który skupiałby wszystkie koła stowarzyszeń naukowo-technicznych, składającego się z przewodniczących stowarzyszeń naukowo-technicznych; stałym zwiększaniem współpracy z inwestorami i wykonawcami, aby poprawić jakość projektów, udzielać pomocy stażystom; nawiązywaniem kontaktów z kołami SEP inwestorów i wykonawców. Przedstawiciel koła proponował organizowanie wycieczek technicznych zagranicznych na zasadzie wymiany bezdewizowej, aby w ten sposób można doszkalać naszych członków i przyczyniać się do wprowadzenia postępu technicznego.

Członkowie **Koła Zakładowego SEP przy Wojskowym Biurze Projektów Budowlanych** (przewodniczący Gustaw Kuczyński) zajmowali się wprowadzaniem postępu technicznego do projektowania oraz wprowadzeniem techniki cyfrowej do projektowania.

Członkowie **Koła Zakładowego SEP przy Bydgoskim Przedsiębiorstwie Instalacji Elektrycznych** (przewodniczący Tadeusz Gierszewski) zajmowali się: organizowaniem wspólnych zebrań z kołami przy biurach projektowych, szkoleniem załogi, zwłaszcza po linii BHP, szeroką współpracą z kołem PZITB, organizowaniem konkursów racjonalizatorskich, organizowaniem wycieczek na wystawy (np. na wystawę w Finlandii), udziałem członków koła przy opracowywaniu programu wykorzystania rezerw.

Członkowie **Koła Zakładowego SEP przy Zakładach Rowerowych** (przewodniczący Tadeusz Goncerzewicz) zajmowali się: patronowaniem przy wdrożeniu postępu technicznego, zwłaszcza w ważnym znaczeniu dla zakładu, organizowaniem wycieczek technicznych, udziałem członków przy rozruchu nowych rozbudowanych i modernizowanych obiektach i oddziałów, podawaniem do publicznej wiadomości, na terenie zakładu, nazwisk racjonalizatorów (członków SEP), stałym dążeniem do szukania rezerw w zużyciu paliw i energii elektrycznej. W Zakładach Rowerowych praca koła była oceniana przez Podstawową Organizację Partyjną i dyrekcję zakładu bardzo pozytywnie.

Członkowie **Koła Zakładowego SEP przy „Stomilu”** zajmowali się: organizowaniem konkursów racjonalizatorskich, prowadzeniem giełdy wynalazków, inicjowaniem „dobrej roboty”, wdrażaniem wniosków racjonalizatorskich do produkcji.

Członkowie **Koła Zakładowego SEP przy „ELTORZE”** (przewodniczący Włodzimierz Sobecki), w ciągu wieloletniej działalności zawsze czynnie włączali się w inicjowanie postępu technicznego, zwłaszcza w: 1) mechanizację prac budowlano-montażowych przy budowie urządzeń elektrycznych, 2) wdrażanie techniki w pracy przy projektowaniu, 3) mechanizację pracy przy magazynowaniu – zakład posiada dużo magazynów na budowanych terenach. Członkowie koła byli inicjatorami mechanizacji procesów technologicznych w rolnictwie. Koło nawiązywało kontakty z Państwowymi Ośrodkami Maszynowymi w zakresie automatyzacji procesów technologicznych oraz otaczało opieką racjonalizatorów i poszukiwało rezerw w zakładzie.

Członkowie **Koła Zakładowego SEP przy Zakładzie Energetycznym Bydgoszcz** (przewodniczący Stanisław Wojciechowski) uczestniczyli w opracowaniu planów techniczno-ekonomicznych, współdziałali w organizowaniu konkursu „Doro”, szkolili członków koła i załogę poprzez informacje z postępu technicznego oraz otaczali opieką racjonalizatorów, praktykantów i stażystów.

Członkowie **Koła Zakładowego SEP przy Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Handlu Wewnętrznego (dawny ZURiT)** (przewodniczący K. Baumgart) udzielali się w opracowywaniu programów postępu technicznego w zakładzie oraz w organizowa-

niu: kursów szkoleniowych, konkursu „Doro”, konkursu na najlepszą brygadę młodzieżową. Otaczali opieką racjonalizatorów, organizowali odczyty, filmy techniczne i wystawy sprzętu elektronicznego.

W imieniu wszystkich Kół SEP związanych z maszynami cyfrowymi (**Koła Zakładowe SEP przy: ZETO, CBRP, Telekomunikacji, Wojewódzkiego Ośrodka Obliczeniowego NBP**), przewodniczący Sekcji Maszyn i Systemów Cyfrowych Zygmunt Michalski stwierdził, że praca tych kół opiera się na prawie wyłącznie pracy Sekcji. Polega ona na organizowaniu odczytów, opiekowaniu się racjonalizatorami oraz organizowaniu wycieczek.

Członkowie **Koła Zakładowego SEP przy Janikowskich Zakładach Sodowych** (przewodniczący Wacław Kołodziejski) uczestniczyli w KSR-ach. Przewodniczącym KTiR jest członek SEP, koło SEP interesowało się oszczędnością materiałów, paliw i energii elektrycznej oraz organizacją giełdy wniosków racjonalizatorskich. Istniała dobra współpraca z pozostałymi Kołami Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych (SITPChem) oraz z dyrekcją zakładu.

Członkowie **Koła Zakładowego SEP przy Okręgowym Inspektoracie Państwowej Inspekcji Radiowej** zajmowali się głównie szkoleniem członków koła, popieraniem ruchu racjonalizatorskiego i współpracą z kierownictwem zakładu.

W latach **1978-79** działalność kół oceniono jako prawidłową, a na jej wyraźne ożywienie miały wpływ dwie nowe inicjatywy współpracy z kołami: wprowadzenie jako zasady nowej formy współpracy polegającej na odbywaniu w ciągu roku 4 posiedzeń na terenie kół – zarząd Oddziału, Sekcji i zarządu koła oraz po scaleniu dwóch etatów o wymiarze $\frac{1}{4}$ w jeden pół etat i zatrudnienie z dniem 1 lutego 1979 roku instruktora ds. merytorycznej współpracy z kołami przy założeniu, że praca w biurze Oddziału odbywa się tylko 2 razy w tygodniu po południu po 4 godziny, a pozostałe 68 godzin przeznaczone są na wizytacje i rozmowy z kołami w terenie.

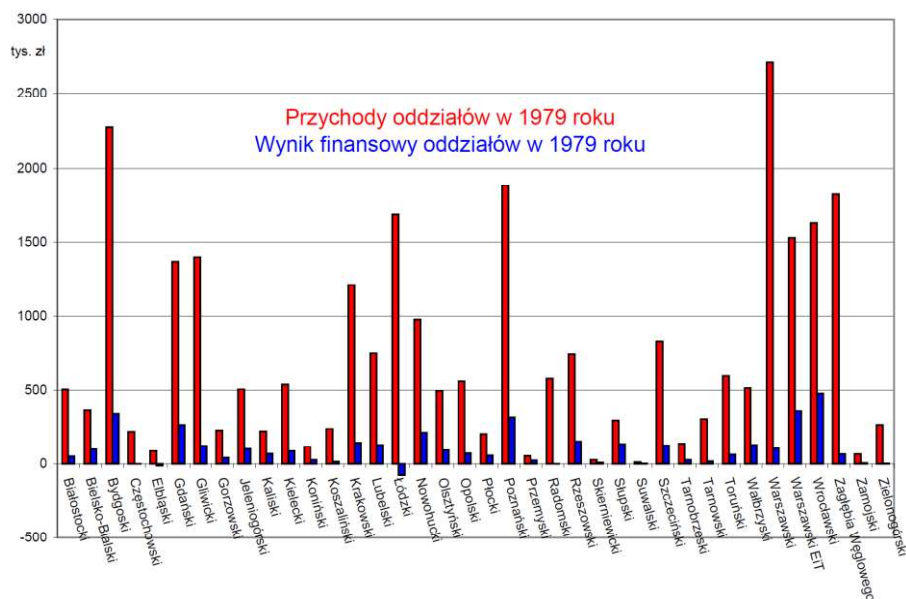
W latach 1978-79 zorganizowanych zostało 20 kursów II stopnia dla 457 osób oraz 8 kursów III stopnia dla 147 osób. Poza tym przy Oddziale działały 3 ośrodki konsultacyjne dla kursów organizowanych przez Centralny Ośrodek Szkolenia i Wydawnictw.

W roku **1979** Oddział Bydgoski SEP stosując się do wytycznych Rady Głównej NOT i apelu Oddziału Wojewódzkiego NOT rozpoczął działalność propagującą przegląd gospodarki energetycznej w zakładach przemysłowych. Realizację zadania powierzono Sekcji Energetyki Przemysłowej Oddziału Bydgoskiego SEP. Zorganizowano spotkanie z przedstawicielami służb energetycznych zakładów, w którym wzięło udział około 100 osób. Na spotkaniu omówiono praktyczne metody realizacji programu oszczędzania paliw i energii. Z inicjatywy Sekcji Energetyki Przemysłowej utworzono punkt konsultacyjny służący informacjami i pomocą w opracowaniu programów zakładowych. Zarząd Oddziału zapoznał się z programami opracowanymi przez 30 zakładów z terenu miasta i 25 zakładów z terenu województwa. Stwierdzono, że w znacznej większości programy opracowane zostały poprawnie i zawierają konkretne rozwiązania prowadzące do znacznych oszczędności paliw i energii. Szczególnie korzystne były programy oszczędnościowe o charakterze doraźnym, zmniejszające zużycie energii i paliw już w najbliższym szczycie energetycznym 1979/80, zestawione z analizowanych programów oszczędności na rok 1979 wynosiły ok. 21 GWh oraz 10 kt paliw. Wiele zakładów deklarowało zmniejszenie poboru energii w szczycie, wśród nich Celu-

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

loza w Świeciu (ograniczenie mocy w szczycie o 8,4 MW). Udział członków SEP w opracowywanych programach był aktywny.

Na rysunku 5.1 przedstawiono zestawienie przychodów i wyniku finansowego w oddziałach SEP w Polsce w roku 1979. Pod względem przychodów Oddział Bydgoski SEP zajmował drugą pozycję (za Oddziałem Warszawskim SEP), co świadczy o doskonałym efekcie działalności Oddziału w roku 1979.

Rys. 5.1. Zestawienie dochodów i wyniku finansowego poszczególnych oddziałów SEP w roku 1979

W roku **1981** działająca przy Oddziale Bydgoskim SEP Izba Rzecznawców (Grupa Rzecznawców SEP kierowana przez Jerzego Maciejczyka) informowała, że może podjąć się następujących prac z dziedziny elektrotechniki i energetyki: 1) Badania i ocena stanu instalacji elektrycznych w zakładach przemysłowych i w budownictwie ogólnym, 2) Opiniowanie dokumentacji technicznej instalacji i urządzeń elektrycznych, 3) Opiniowanie wyceny kosztów dokumentacji i rachunków za prace elektrotechniczne, 4) Badania stanu technicznego generatorów, silników, transformatorów, urządzeń rozdzielczych i automatyki zabezpieczeniowej, 5) Opinia na temat awarii i zakłóceń pracy urządzeń, badanie układów zasilania zakładów przemysłowych w aspekcie pewności ruchu i dostawy energii elektrycznej, 6) Opracowywanie instrukcji eksploatacji urządzeń elektrycznych istniejących i nowo budowanych, 7) Opinie i orzeczenia w zakresie usprawnienia gospodarki elektrycznej i ciepłej oraz modernizacji układów elektrycznych i ciepłych w zakładach przemysłowych i elektrociepłowniach, 8) Opiniowanie projektów gospodarki energetycznej w zakładach przemysłowych, 9) Opracowywanie instrukcji eksploatacji sieci ciepłych w zakładach przemysłowych, 10) Ekspertyzy z dziedziny elektronicznego sprzętu medycznego i elektronicznej aparatury jądrowej oraz 11) Ekspertyzy z zakresu teletechniki. Izba Rzecznawców zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 marca 1969 roku była traktowana na równi z jed-

nostkami gospodarki uspołecznionej wobec posiadania zezwolenia Ministra Finansów na prowadzenie działalności gospodarczej.

W roku **1984** Oddział Bydgoski SEP zorganizował 10 kursów nakierowanych na szkolenie elektryków z zakresu eksploatacji i dozoru nad urządzeniami elektroenergetycznymi i przygotowujących do egzaminu kwalifikacyjnego. Odbyło się: 5 kursów dotyczących eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych, 3 kursy dotyczące dozoru urządzeń elektroenergetycznych, 1 kurs dotyczący badań i pomiarów elektroenergetycznych i 1 kurs dotyczący obsługi agregatów prądotwórczych. Dla przykładu, kurs nr 3/84 na temat „Eksploatacja urządzeń elektroenergetycznych do 1 kV” przeprowadzony był dla pracowników Kombinatu Budowlanego we Włocławku. Program opracowali J. Chmielowski i Edmund Rybiński w styczniu 1984 roku. W programie uwagę zwrócono na specjalne zagrożenia na budowie, prace montażowe i konserwacyjno-remontowe. Kurs był przygotowany na 80 godzin zajęć. Zajęcia odbywały się popołudniami. Podział materiału nauczania był następujący: typowe urządzenia zasilania placu budowy (8 godz.), napęd elektryczny w maszynach budowlanych (12 godz.), oświetlenie budowy (8 godz.), ogrzewnictwo elektryczne (3 godz.), montaż urządzeń elektroenergetycznych na placu budowy (8 godz.), eksploatacja urządzeń elektroenergetycznych (12 godz.), ochrona przeciwporażeniowa (10 godz. + 3 godz. ćwiczeń), podstawy prawne eksploatacji i dozoru urządzeń elektroenergetycznych (8 godz.). W programie postawiono warunek wstępny, że uczestnicy kursu powinni znać podstawy elektrotechniki na poziomie szkoły zawodowej.

W roku 1984 na terenie Oddziału działały 4 Komisje Egzaminacyjne, które egzaminowały na uprawnienia z zakresu eksploatacji i dozoru urządzeń elektroenergetycznych. Dwie komisje oddziałowe i dwie zakładowe (przy Elektromontażu i przy ELTORZE w Bydgoszczy). Komisje przeegzaminowały w 1984 roku 2134 osoby, z tego wynikiem pozytywnym zakończyły się 1944 egzaminy. W oddziale nie było komisji ds. „E” i „D” dotyczących urządzeń ciepłych. Oddział Bydgoski SEP uznał za celowe opracowanie w formie pytań i odpowiedzi materiałów szkoleniowych, skupionych w ośmiu zeszytach tematycznych pod tytułem: „Poradnik dla osób przygotowujących się do egzaminów na grupy kwalifikacyjne SEP”. Poszczególne części: Zeszyt nr 1 „Przewodnik do poradnika oraz obowiązujące przepisy budowy, eksploatacji, BHP i ppoż. przy urządzeniach elektroenergetycznych”, Zeszyt nr 2 „Wybrane zagadnienia o gospodarce energetycznej – w pytaniach i odpowiedziach”, Zeszyt nr 3 „Przepisy BHP i ppoż. przy urządzeniach elektroenergetycznych – w pytaniach i odpowiedziach”, Zeszyt nr 4 „Zasady organizacji pracy przy urządzeniach elektroenergetycznych – w pytaniach i odpowiedziach”, Zeszyt nr 5 „Instalacje i urządzenia elektroenergetyczne do 1 kV – w pytaniach i odpowiedziach”, Zeszyt nr 6 „Instalacje i urządzenia elektroenergetyczne powyżej 1 kV – w pytaniach i odpowiedziach”, Zeszyt nr 7 „Badania i pomiary urządzeń elektroenergetycznych – w pytaniach i odpowiedziach”, Zeszyt nr 8 „Linie elektroenergetyczne napowietrzne i kablowe – w pytaniach i odpowiedziach”. W roku 1984 wydano 3 zeszyty (wydało COSiW w Warszawie na zlecenie Oddziału Bydgoskiego SEP).

W roku **1986** Ośrodek Rzeczoznawstwa Stowarzyszenia Elektryków Polskich w Oddziale Bydgoskim liczył 64 rzeczoznawców SEP i 33 specjalistów SEP. Reprezentowanych było 11 specjalności: cybernetyka techniczna i technika pomiarowa; ekonomika, organizacja i BHP; maszyny i napęd elektryczny; elektronika; instalacje i urządzenia elektryczne; teletechnika; elektrownie i elektrociepłownie; sieci elektroenergetyczne; maszyny i systemy cyfrowe; elektrotechnika rolnicza; energetyka przemysłowa.

W kadencji **1994-98** Oddział kontynuował działalność statutową. Organizowane były kursy przygotowujące do egzaminów kwalifikacyjnych (obejmujące: urządzenia i instalacje elektroenergetyczne oraz pomiary w tych urządzeniach), kursy dla personelu medycznego i średniego personelu obsługującego urządzenia wytwarzające pole elektromagnetyczne wysokiej częstotliwości w zakresie 0,1 do 300 MHz oraz egzaminy sprawdzające dodatkowe wymagania kwalifikacyjne zgodnie z Zarządzeniem Ministra Przemysłu z dnia 15 marca 1989 r. W latach 1994-97 przeprowadzono: w sumie 21 kursów do egzaminów kwalifikacyjnych (1994 – 5; 1995 – 5; 1996 – 4 i 1997 – 7) dla łącznej liczby uczestników 482 (1994 – 172; 1995 – 122; 1996 – 72 i 1997 – 116); w sumie 9 kursów dla personelu medycznego (1994 – 2; 1995 – 2; 1996 – 3 i 1997 – 2) dla łącznej liczby uczestników 189 (1994 – 46; 1995 – 45; 1996 – 61 i 1997 – 41); w sumie 12 egzaminów kwalifikacyjnych (1994 – 3; 1995 – 3; 1996 – 3 i 1997 – 3) dla łącznej liczby uczestników 4662 (1994 – 1596; 1995 – 1132; 1996 – 871 i 1997 – 1064).

Od roku 1994 Oddział Bydgoski SEP był współorganizatorem corocznej (maj) Wystawy „Instalelektra” w Bydgoszczy. Impreza ta była wynikiem inicjatywy SEP i stała się wówczas poważnym wydarzeniem na terenie Bydgoszczy. Wystawa gromadziła ekspozycje wytwórców przemysłu elektrotechnicznego także i spoza terenu województwa bydgoskiego. W czasie trwania wystawy członkowie Oddziału wygłaszają prelekcje (w **1997** roku, m.in. Włodzimierz Bieliński i Franciszek Głądykowski zaprezentowali referaty dotyczące ochrony przeciwporażeniowej i przeciwprzepięciowej).

W roku **1998** zorganizowano 10 kursów przygotowujących do egzaminów na uprawnienia eksploatacyjne, w których uczestniczyły 162 osoby. Dwie komisje przeegzaminowały 977 osób, z tego 960 pozytywnie.

W roku **1999** zorganizowano 7 kursów przygotowujących do egzaminów przed komisjami kwalifikacyjnymi. Uczestniczyło w nich 116 osób. Dwie komisje egzaminacyjne przeprowadziły 657 egzaminów, z czego pozytywnym wynikiem zakończyły się 632 egzaminy.

W roku **2000** organizowano 12 kursów przygotowujących do uzyskania uprawnień w zawodzie. Uczestniczyło 205 osób. Dwie komisje egzaminacyjne przeprowadziły 453 egzaminów, z czego pozytywnym wynikiem zakończyły się 445 egzaminy.

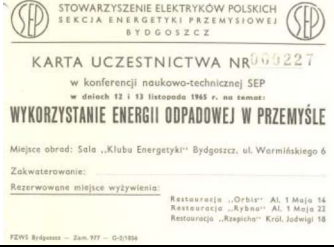
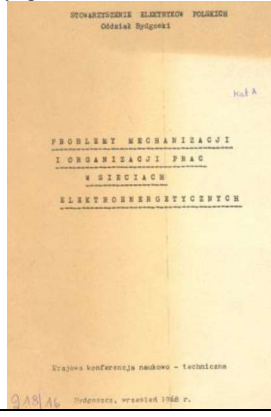
W roku **2001** organizowano 6 kursów przygotowujących do uzyskania uprawnień w zawodzie, w których uczestniczyły 84 osoby. Komisja egzaminacyjna nr 079 przeprowadziła 164 egzaminy, z czego pozytywnym wynikiem zakończyło się 159 egzaminów.

5.2. Konferencje, sympozja i seminaria

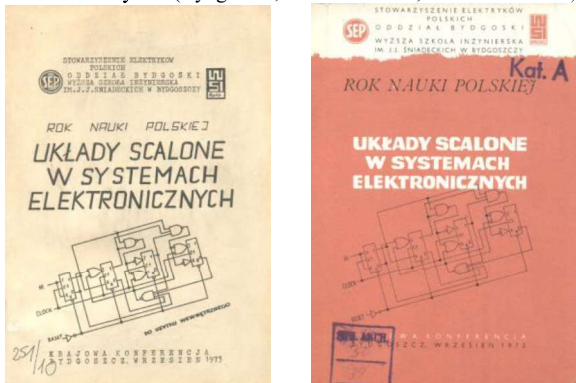
Jedną z bardzo rowiniętych form działalności Oddziału Bydgoskiego SEP było organizowanie konferencji i sympozjów naukowo-technicznych i technicznych, często z udziałem osób z zagranicy. Ta forma działalności została przedstawiona w formie tabelarycznej (Tablica 5.1). Na uwagę zasługują organizowane w latach 70 i 80 ubiegłego wieku konferencje na temat energetyki jądrowej oraz konferencje naukowo-techniczne zainicjowane przez Tadeusza Domżańskiego (temat transformatorów i łączników).

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

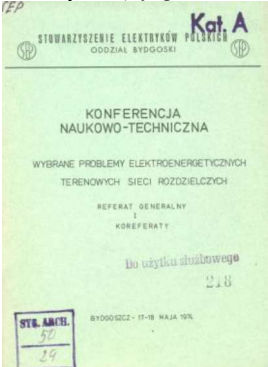
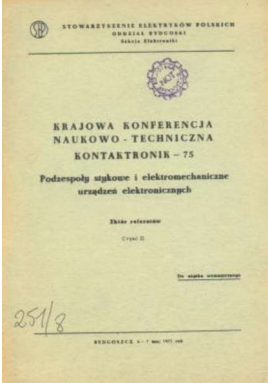
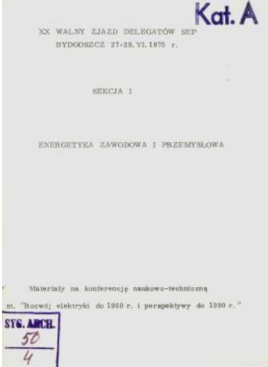
Tabela 5.1. Zestawienie ważniejszych konferencji i sympozjów naukowo-technicznych organizowanych przez Oddział Bydgoski SEP

Rok	Nazwa Konferencji/Sympozjum i podstawowe dane
1960	Krajowa konferencja Naukowo-Techniczna na temat „Perspektywy rozwoju sieci i organizacji wykonawstwa sieciowego w latach 1960-80” (udział 100 osób z całego kraju)
1961	Seminarium „Zagadnienia cieplne w transformatorach olejowych” (8 marca) Konferencja Ogólnokrajowa nt.: „Perspektywy rozwoju sieci i organizacji wykonawstwa sieciowego w latach 1960-80” (Bydgoszcz, ok. 100 uczestników)
1962	Krajowa Konferencja Naukowo-Techniczna na temat „Perspektywy rozwoju sieci i organizacji wykonawstwa sieciowego w planie wieloletnim 1960-80” (26-28 stycznia)
1963	Ogólnokrajowa Konferencja na temat „Mechanizacja robót w elektryfikacji wsi” (listopad, udział ponad 200 osób)
	Konferencja Naukowo-Techniczna na temat „Rozwój aparatury przeciwwybuchowej w Polsce” (3-4 października, udział ok. 100 osób)
	„Rozwój urządzeń centrali międzymiastowej bezsznurowej w Bydgoszczy” (udział ok. 80 osób)
	Konferencja Naukowo-Techniczna na temat „Aparatura ognioszczelna produkcji APATOR” (3-4 października, uczestniczyło ok. 90 osób)
1965	Konferencja Naukowo-Techniczna na temat „Wykorzystanie energii odpadowej w przemyśle” (7-8 października, 250 uczestników)
1968	Konferencja Naukowo-Techniczna na temat „Perspektywy rozwoju nauki i techniki w dziedzinie elektroniki i telekomunikacji” (Ciechocinek, 12-13 maja, udział ok. 100 osób z całej Polski)
	Ogólnokrajowa Konferencja Techniczna na temat „Zastosowanie aluminium w przemyśle elektrotechnicznym” (Bydgoszcz, 24-25 maja, 59 uczestników)
	Konferencja Ogólnokrajowa nt. „Problemy mechanizacji i organizacji prac w sieciach elektroenergetycznych” (Bydgoszcz, 27-29 wrzesień, udział ok. 120 osób z całej Polski)

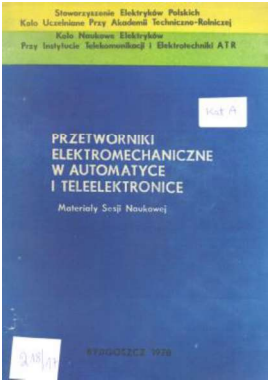
90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

1969	Krajowa Konferencja Naukowo-Techniczna na temat „Nowoczesne podzespoły elektroniczne” (udział ok. 283 uczestników, wygłoszono 16 referatów)
1972	Konferencja Naukowo-Techniczna na temat „Podzespoły stykowe w elektronice” (Bydgoszcz, 23-24 maja, udział wzięło ok. 145 uczestników) Krajowa Konferencja Naukowo-Techniczna na temat „Perspektywy rozwoju energetyki jądrowej w Polsce” (Toruń, 24-26 listopada, ok. 227 uczestników)
1973	Krajowa Konferencja Naukowo-Techniczna na temat „Układy scalone w systemach elektronicznych” (Bydgoszcz, 28-29 września, 265 uczestników) Konferencja Krajowa nt.: „Nowoczesne metody projektowania, montażu, eksploatacji i utrzymania urządzeń telekomunikacyjnych” (Toruń, 19-20 października, ok. 200 uczestników)
1974	Konferencja Krajowa nt.: „Problematyka budowy i eksploatacji energetycznych reaktorów jądrowych” (Bydgoszcz, 15-16 marca, ok. 171 uczestników)

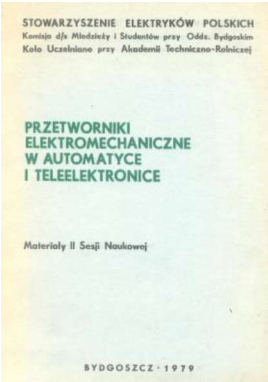
90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

1974	Konferencja Naukowo-Techniczna na temat „Wybrane problemy elektroenergetycznych terenowych sieci rozdzielczych” (Bydgoszcz, 17-18 maja, ok. 195 uczestników)
1975	Krajowa Konferencja Naukowo-Techniczna „Podzespoły stykowe i elektromechaniczne urządzeń elektronicznych” KONTAKTRONIK-75 (Bydgoszcz, 6-7 maja, uczestniczyło 350 osób z udziałem gości zagranicznych)
	Konferencja Naukowo-Techniczna „Projektowanie i realizacja obudowy bezpieczeństwa reaktorów elektrowni jądrowych” (Bydgoszcz, 16-18 maja, uczestniczyło 176 osób z udziałem gości zagranicznych)
	Konferencja Naukowo-Techniczna na temat „Rozwój elektryki do 1980 r. i perspektywy do 1990 r.” w ramach XX Walnego Zjazdu Delegatów SEP w Bydgoszczy (Bydgoszcz, 27-29 czerwca)

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

1976	Konferencja Naukowo-Techniczna „Postęp techniczny w sprzęcie oraz instalacjach elektrycznych” INELEKTRA-76 (uczestniczyło 370 osób z udziałem gości zagranicznych, 28-29 września)
	Konferencja Naukowo-Techniczna „Technologia i organizacja budowy elektrowni jądrowych” (Bydgoszcz, uczestniczyło 120 osób z udziałem gości zagranicznych, 15-17 października)
1978	Krajowa Konferencja Naukowo-Techniczna na temat „Zapewnienie i kontrola jakości robót budowlano-montażowych oraz jakości urządzeń technologicznych elektrowni jądrowych” (Bydgoszcz, 21-23 kwiecień, uczestniczyły 202 osoby, w tym 14 osób z zagranicy)
	Konferencja na temat „Podzespoły stykowe i elektromechaniczne w elektronice, automatyce i telekomunikacji KONTAKTRONIKA-78” (10-11 maja, 336 uczestników krajowych i 78 zagranicznych)
	Sesja Naukowa zorganizowana z okazji Bydgoskich Dni Techniki 1978 na temat „Przetworniki elektromechaniczne w automatyce i teletelektronice” (Bydgoszcz, 12 maja, 93 uczestników)
	Konferencja Naukowo-Techniczna na temat „Doświadczenia w zakresie budowy i eksploatacji kabli i linii kablowych średnich i wysokich napięć” (Bydgoszcz, 19-20 września, 154 uczestników krajowych)
	„Technika XX wieku w ochronie zdrowia i życia człowieka” (20-21 listopada, 174 uczestników)
1979	Konferencja Naukowo-Techniczna na temat „Jakość i niezawodność sprzętu powszechnego użytku w przemyśle elektronicznym” z Wystawą Elektronicznego Sprzętu Powszechnego Użytku (Bydgoszcz, 16-17 stycznia, 132 uczestników)

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

	Konferencja Naukowo-Techniczna na temat „Instalacje i sprzęt elektryczny w budownictwie mieszkaniowym i towarzyszącym” INELEKTRA-79 (Bydgoszcz, 17-18 października, 199 uczestników krajowych)
1979	Konferencja Naukowa na temat „Maszyny elektryczne specjalne” (Bydgoszcz, 13-15 września, 130 uczestników krajowych i 10 zagranicznych)
	II Sympozjum na temat „Przetworniki elektromechaniczne w automatyce i teleelektronice” (14 grudnia)

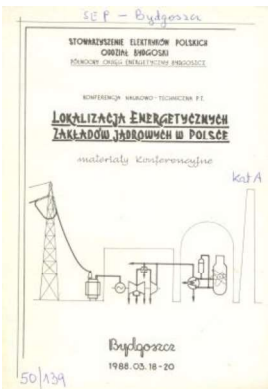
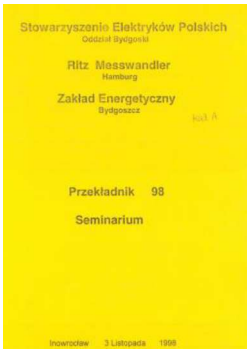
90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

	VII Krajowa Konferencja Naukowo-Techniczna Energetyki Jądrowej na temat „Bezpieczeństwo elektrowni jądrowych i ochrona środowiska” (Bydgoszcz, 11-13 kwietnia, udział ok. 153 uczestników)
1980	Konferencja Techniczna na temat „Problemy sieci rozdzielczych średnich i niskich napięć” (Ustka, 7-8 maja) Czwarta Konferencja Naukowo-Techniczna na temat „Podzespoły stykowe elektromechaniczne w elektronice, automatyce i telekomunikacji” KONTAKTRONIKA-80 (Bydgoszcz, 12-15 maja)
1981	Nadzwyczajna Krajowa Konferencja Naukowo-Techniczna INELEKTRA'81 I Wystawa „Aktualne Problemy Elektroenergetyzacji Rolnictwa” (Bydgoszcz, październik)

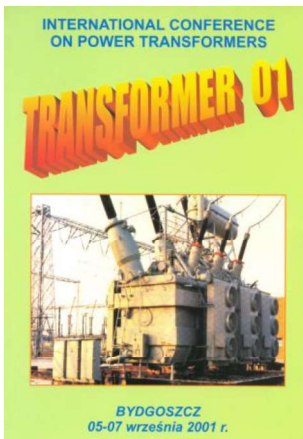
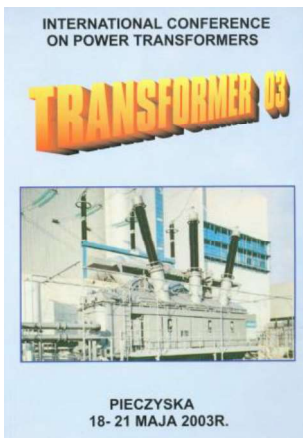
90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

	Fifth Conference on „Contacts and Electromechanical components in Electronics, Automation and Telecommunications” KONTAKTRONIKA-85 (Bydgoszcz, 13-15th May)
1985	Konferencja TRANSFORMATOR '85 (Bydgoszcz, 19-20 września)
	Międzynarodowa Konferencja „INELEKTRA '85” nt.: „Instalacje elektryczne w budownictwie mieszkaniowym – problemy projektowe i wykonawcze” (26-27 września)

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

1988	Konferencja Naukowo-Techniczna na temat „Lokalizacja energetycznych zakładów jądrowych w Polsce” (Bydgoszcz, 18-20 marca)
1994	Seminarium transformatorowe w Prądocieniu (6-7 stycznia, uczestników 87) Seminarium transformatorowe w Sanatorium „Energetyk” (Inowrocław, 3-4 listopada, uczestników 64)
1995	Konferencja „Transformator-95” (Kołobrzeg, 29-30 czerwca, 150 uczestników, w tym 12 gości zagranicznych: z USA, Anglii, Niemiec i Szwajcarii)
1996	Seminarium „Transformator-96” (Inowrocław, 29-30 stycznia, uczestników 110) Seminarium „Przekładnik-96” (6-7 sierpnia, uczestników 85)
1997	Konferencja „Transformator-97” (8-10 maja, 39 referatów, konferencja prowadzona również w języku angielskim, 190 uczestników) Seminarium „Transformator-97” (17-18 listopada, uczestników 58)
1998	Seminarium transformatorowe (Inowrocław, 16-17 kwietnia) Konferencja „Transformator rozdzielczy-98” (Kołobrzeg, 27-29 kwietnia, uczestniczyły 52 osoby) Wystawa V Targi Sprzętu i Urządzeń Elektrycznych SAWO-98 (Bydgoszcz, 6-7 maja) Seminarium transformatorowe (Międzybrodzie Żywieckie, 14-15 maja, uczestniczyły 82 osoby) Seminarium „Przekładnik-98” (Inowrocław, 2-3 listopada, ponad 50 uczestników)
1999	Seminarium z okazji 75-lecia Elektrowni Wodnej Gródek (Przechowo/Gródek, 1-2 grudnia, uczestniczyło 60 osób) Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Techniczna „Transformator-99” (Kołobrzeg, 27-30 kwietnia, uczestniczyło 190 osób, w tym 30 z zagranicy) Międzynarodowe Targi Sprzętu Urządzeń Elektrycznych i Automatyki „INSTALELEKTRA” (Bydgoszcz, 5-7 maja)

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

2000	Seminarium „Łączniki w sieciach elektroenergetycznych nn, WN i SN” (Inowrocław, 13-14 stycznia)
	Krajowa Konferencja „Łączniki 2000” (Bydgoszcz, 3-4 lutego, uczestniczyło przeszło 100 osób)
	Seminarium Naukowo-Techniczne na temat „Układy awaryjnego zasilania, sterowania i monitorowania w energetyce i przemyśle” (Bydgoszcz, 17 lutego, uczestniczyło ok. 50 osób)
	Międzynarodowe Targi Bydgoskie „INSTALELEKTRA” (Bydgoszcz, 10-12 maja) W ramach targów odbyła się Konferencja na temat „Instalacje i urządzenia elektryczne w obiektach budowlanych” (11 maja, uczestniczyło ponad 100 osób)
	Seminarium transformatorowe (Pieczyńska, 6-7 czerwca, uczestniczyły 93 osoby)
2001	Międzynarodowe Targi Bydgoskie „INSTALELEKTRA” (Bydgoszcz, 8-10 marca) W ramach targów odbyła się Konferencja na temat „Instalacje i urządzenia elektryczne w obiektach budowlanych” (8 marca)
	Seminarium z okazji 40-lecia Elektrowni Koronowo (29-30 maja)
	Międzynarodowa Konferencja „Transformer-01” (Bydgoszcz, 5-7 września, liczba uczestników 160, w tym 30 z zagranicy)
	
2003	Międzynarodowa Konferencja „Transformer-03” (Pieczyńska, 18-21 maja)
	

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

2003	Bydgoskie Dni Elektryki (Bydgoszcz, 27 września) ZAPROSZENIE na Bydgoskie Dni Elektryki 27 wrzesień 2003r. (sobota) godz. 10⁰⁰ - 18⁰⁰ Dom Technika ul. Rumińskiego 6 85-030 Bydgoszcz Sala wystawowa – parter; prelekcje - kawiarnia Zapraszamy Państwa do udziału w imprezie dotyczącej energetyki zorganizowanej przez Stowarzyszenie Elektryków Polskich po raz pierwszy w Bydgoszczy. Wstęp wolny. <i>Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego</i> mgr inż. Edmund Ostrowski <i>Prezes ZO SEP</i> mgr inż. Tadeusz Domzalski PROGRAM 10¹⁵ – Uroczyste otwarcie imprezy – sala wystawowa – parter; 11⁰⁰ - 17⁰⁰ – Prelekcje i referaty wraz z wizualną prezentacją przedmiotu – kawiarnia – parter; 11⁰⁰ – 1 – Ochrona katodowa; FAMOR – mgr inż. J. Ocetkiewicz; 12⁰⁰ – 2 – Monitoring zużycia energii elektrycznej; ATR – dr W. Bieliński; 13⁰⁰ – 3 – Elektrownia w sercu miasta Bydgoszczy; Jurtrans – inż. J. Kujawski; 14⁰⁰ – 4 – Utylizacja ciepła odpadowego; ZACHEM – mgr inż. J. Bachowski; 15⁰⁰ – 5 – Prądy magnesujące w transformatorach; Prezes SEP O/Bydgoszcz – mgr inż. Tadeusz Domzalski; 16⁰⁰ – 6 – Urządzenia elektryczne dot. zabezpieczeń odgromowych, przetężeniowych, przepięciowych; Margot-ing – mgr inż. F. Gładkowski; 17⁰⁰ – 7 – Urządzenia energetyczne zabezpieczające stały dopływ energii elektrycznej; Rejon Energetyczny Mogilno – mgr inż. S. Waszak; 17³⁰ – – Ogłoszenie wyników z oceny najlepszego wystawcy; wręczenie medalu im. prof. A. Hoffmanna.
2005	Transformer-05
2010	Seminarium „Alfons Hoffmann – energetyka wodna” (Bydgoszcz, 25 maja)

2010	Konferencja Naukowo-Techniczna „Aparatura Łączeniowa – ŁĄCZNIKI 2010” (Pieczyńska, 31 maja – 2 czerwca) ORGANIZATOR: Stowarzyszenie Elektryków Polskich Oddział Bydgoski WSPÓŁORGANIZATORZY:
2014	Konferencja Naukowo-Techniczna „Aparatura Łączeniowa – ŁĄCZNIKI 2014” (Fojutowo k. Tucholi, 7-9 maja) ORGANIZATOR: Stowarzyszenie Elektryków Polskich Oddział Bydgoski WSPÓŁORGANIZATORZY:

5.3. Odczyty, referaty i szkolenia branżowe

W dziewięćdziesięcioletniej działalności Oddziału Bydgoskiego SEP odbyło się bardzo dużo odczytów i wygłoszono wiele referatów. Wszystkich tego typu działań nie można nawet dziś ustalić w szczegółach. Wiele przedstawiono już w rozdziałach poprzednich. W tym miejscu przytoczone zostaną wybrane działania w zakresie odczytów, referatów i szkoleń branżowych.

W kadencji **1956-57** wygłoszono następujące odczyty: Energia jądrowa – elektrownie atomowe (T. Wysocki), Elektronika w urządzeniach telekomunikacyjnych (H. Śmiglewski), Podstawowe pojęcia z zakresu techniki – automatycznej regulacji i sterowania (W. Hellmann), Urządzenie telefonii nośnej (J. Kosacki), Budownictwo sieciowe we Francji (J. Jackiewicz), Zasoby energetyczne wody w Polsce (A. Hoffmann), Elektrownie szczytowo-pompowe w austriackim systemie energetycznym (K. Kopecki), Kierunki postępu w światowym budownictwie elektrowni

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

(S. Andrzejewski), Przegląd typów reaktorów jądrowych i ich zastosowanie w gospodarce narodowej (B. Nikolski).

W kadencji **1957**-58 ogłoszono następujące odczyty: Regulacja i poziom napięć w systemach energetycznych (S. Kwiatkowski), Przesyłanie dużych mocy prądem stałym wysokiego napięcia na duże odległości (G. Łuniewski), Perspektywa rozwoju telewizji w Polsce z uwzględnieniem szczególnym terenu Pomorza (Z. Sliwarski), Energetyka Jugosłowiańska (I. Gościcki), Fizyczne możliwości podróży międzyplanetarnych (Z. Gorgolewski), Kierunki rozwoju grzejnictwa elektrycznego (B. Sochor), Zagadnienie regulacji generatorów synchronicznych w układach elektroenergetycznych (W. Hellmann), Nowoczesne kierunki w projektowaniu i budowie urządzeń oświetlenia ulicznego (J. Rydlewicz).

W latach **1958**-66 odbyły się następujące odczyty i referaty wygłaszane na zebraniach Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy: Tranzystory i odbiorniki tranzystorowe, Oszczędnościowe rozwiązania w budowie stacji transformatorowych, Nowoczesne kierunki elektryfikowania dużych gospodarstw rolnych, Zerowanie i uziemienie w świetle nowych przepisów, Kosztorysowanie i rozliczanie robót elektrycznych, Produkcja zakładów A-26 w Elku, Elektrociepłownictwo w kraju, w tym Elektrociepłownia Jachcice, Paliwa płynne e energetyce.

W kadencji **1961**-62 ogłoszono następujące odczyty: Stacja 400 kV pod Moskwą i relacje z podróży do ZSRR (G. Łuniewski, Z. Weitmann), Energetyka w USA, Zadanie i znaczenie pomiarów eksploatacyjnych (Galikowski), Automatyczna regulacja spalania w kotłach (Galikowski), Przesył energii prądem stałym (Wasilewski), Rozwój telewizji na świecie z uwzględnieniem Polski (Z. Sliwarski), Jakość produkcji elektrotechnicznej w świetle doświadczeń zagranicznych (Wojnarowski), Transformatory mocy (Benz), Przekładniki prądowe (Iwanicki), Koncepcje sieci (Berger), Centrale bezsznurowe z połączeniami półautomatycznymi (Wilkosz), Obsługa telewizorów i ich eksploatacja (Janicki), Energetyka chińska (Rukszto), Energetyka Włoch i Austrii (Jankiewicz).

W roku **1963** zorganizowano 33 odczyty, z tego 10 w Oddziale i 23 w kołach. W odczytach przodowała tematyka energetyczna i teletechniczna, ale właściwie w ciągu roku miały miejsce odczyty poruszające tematykę każdej z sekcji SEP.

W roku **1965** odbyły się 43 odczyty, przy uczestnictwie 1503 słuchaczy. Tematy dotyczyły rozwiązania i budowy linii 400 kV w Polsce, typizacji w budownictwie elektroenergetycznym i nowych kierunków kosztorysowania.

W latach **1967**-71 odbyły się następujące odczyty i referaty wygłaszane na zebraniach Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy: Zasilanie elektroenergetyczne zakładów przemysłowych (Jerzy Pryłowski), Elektryczna aparatura w wykonaniu przeciwwybuchowym (Fischer), Ochrona przeciwporażeniowa w urządzeniach elektroenergetycznych o napięciu do 1 kV (Jerzy Pryłowski), Anteny telewizyjne, Wycieczka po Kubie (odczyt).

W roku **1969** ogłoszonych zostało w kołach 30 odczytów na tematy techniczne. W odczytach uczestniczyło 730 osób, w tym 37 spoza SEP. W tym roku nie organizowano odczytów na szczeblu Oddziału, gdyż nie były zgłoszone żadne potrzeby w tym zakresie zarówno z kół, jak i sekcji.

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

W roku **1970** ogłoszono 170 odczytów, których głównymi organizatorami były koła zakładowe (15 odczytów było na poziomie Oddziału).

W latach **1972-76** odbyły się następujące odczyty i referaty wygłaszane na zebraniach Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy: Inwestycje energetyczne województwa bydgoskiego, Światowy system informacji, Ucieplnienie miasta Bydgoszczy, Nowoczesne kierunki rozwoju elektroniki i jej zastosowanie w medycynie, Promienie Rentgena w medycynie oraz elektryczność statyczna (J. Klucz), Ładunki statyczne i niebezpieczeństwo związane z ich wyładowaniami (Gliński), Perspektywy rozwoju energetyki jądrowej w Polsce (Z. Nawrocki), Kryzys energetyczny z podaniem danych statystycznych w kraju i na świecie.

W latach **1977-78** odbyły się następujące odczyty i referaty wygłaszane na zebraniach Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy: Systemy łączności dalekosiężnej, Historia SEP-u na 50 lecie istnienia Oddziału Bydgoskiego, Kalkulatory elektroniczne, Metoda MVPG – określająca w sposób nieurazny zmiany dynamiczne objętości mózgu, Elektronika tranzystorów, Wpływ materialnego środowiska dydaktycznego na efektywność kształcenia.

1. Dane organizacyjne kursu

Nazwa kursu: Pomiary kontrolne przy eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych

Stopień kursu: II grupa robocza kursu

Organizator kursu: Zarząd Oddziału SEP w Bydgoszczy

Miejsce odbycia kursu: Instytut Elektrotechniki i Energetyki w Bydgoszczy

Kurs prowadzony jest w oparciu o program: zawarty w 9/73/84

zawartych przez: CEP SEP

Kurs wygłaszany jest w Wykazie (zawarty) Kwalifikacji na rok: 1985

Miejsce prowadzenia kursu: ATB w Bydgoszczy

Cel kursu: poprawienie i poszerzenie wiadomości z zakresu pomiarów elektrycznych, przygotowanie do egzaminu mied kursu kwalifikacyjnego

Data rozpoczęcia kursu: 27. XI. 1985

Data zakończenia kursu: 30. XI. 1985

Data egzaminu: planowany (zawarty)

Kierownik kursu: inż. Edmund Rybiński

Adres: Bydgoszcz ul. J. Kraskego 3/27

Miejsce pracy: Z-dy. Chemia w Opatoku - Zochem

ul. 61-70-11

W. 2889

[Podpis]

7. Realizacja programu merytorycznego

Nr lekcji	Data rozpoczęcia	Data zakończenia	Prezentator	Temat lekcji	Opis treści lekcji
1	27. XI	-	1	Omówienie i podsumowanie form ul. 61-70-11	CEP SEP
2	-	-	2	Omówienie ul. 61-70-11	CEP SEP
3	-	-	3	Rep. RM z 6. IV. 84	CEP SEP
4	28. XI	-	1	Wzrosty i spadki napięć w sieciach elektroenergetycznych	CEP SEP
5	-	-	2	Wzrosty i spadki napięć w sieciach elektroenergetycznych	CEP SEP
6	-	-	1	Wzrosty i spadki napięć w sieciach elektroenergetycznych	CEP SEP
7	-	-	1	Wzrosty i spadki napięć w sieciach elektroenergetycznych	CEP SEP
8	-	-	2	Wzrosty i spadki napięć w sieciach elektroenergetycznych	CEP SEP
9	-	-	3	Wzrosty i spadki napięć w sieciach elektroenergetycznych	CEP SEP
10	-	-	4	Wzrosty i spadki napięć w sieciach elektroenergetycznych	CEP SEP
11	-	-	4	Wzrosty i spadki napięć w sieciach elektroenergetycznych	CEP SEP
12	-	-	5	Wzrosty i spadki napięć w sieciach elektroenergetycznych	CEP SEP
13	-	-	6	Wzrosty i spadki napięć w sieciach elektroenergetycznych	CEP SEP
14	-	-	7	Wzrosty i spadki napięć w sieciach elektroenergetycznych	CEP SEP
15	-	-	8	Wzrosty i spadki napięć w sieciach elektroenergetycznych	CEP SEP
16	-	-	1	Wzrosty i spadki napięć w sieciach elektroenergetycznych	CEP SEP
17	-	-	2	Wzrosty i spadki napięć w sieciach elektroenergetycznych	CEP SEP
18	-	-	9	Wzrosty i spadki napięć w sieciach elektroenergetycznych	CEP SEP
19	-	-	10	Wzrosty i spadki napięć w sieciach elektroenergetycznych	CEP SEP
20	-	-	3	Wzrosty i spadki napięć w sieciach elektroenergetycznych	CEP SEP
21	-	-	4	Wzrosty i spadki napięć w sieciach elektroenergetycznych	CEP SEP
22	-	-	5	Wzrosty i spadki napięć w sieciach elektroenergetycznych	CEP SEP
23	-	-	11	Wzrosty i spadki napięć w sieciach elektroenergetycznych	CEP SEP
24	-	-	12	Wzrosty i spadki napięć w sieciach elektroenergetycznych	CEP SEP
25	-	-	6	Wzrosty i spadki napięć w sieciach elektroenergetycznych	CEP SEP

Rys. 5.2. Strony dziennika zajęć kursu stacjonarnego pt.: „Pomiary kontrolne przy eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych” (1985 r.)

W latach **1978-79** w Oddziale zorganizowano: 106 odczytów w 1978 roku, których wysłuchało 2872 osoby, a w roku 1979 – 177 odczytów dla 4356 osób. Poruszana tematyka: problemy energetyczne w perspektywie roku 2000, centrale elektroniczne

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

E-10, silniki liniowe – zastosowanie w automatyce, badania dynamiki tyrystorowych układów napędowych, aparatura kontrolno-pomiarowa produkcji MERA-KFAP, instalacje elektryczne w systemie WK-70, automatyzacja prac inżynierskich, system opracowania tematyki racjonalizatorskiej, postęp techniczny w wykonawstwie robót elektromontażowych ELTOR.

Oddział Bydgoski SEP organizował również różnego rodzaju kursy dla zainteresowanych szeroko rozumianą elektryką. Przykładem jest zorganizowany w roku **1985** kurs pt.: „Pomiary kontrolne przy eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych” (zlecony przez Studencką Spółdzielnię Pracy „Inwentus” w Bydgoszczy) (rys. 5.2).

W dniu 28 maja **2001** roku prof. Michał Jabłoński wygłosił dla członków Oddziału Bydgoskiego SEP wykład na temat „Rozwój transformatorów na świecie”.

W dniu 27 września **2003** roku w Domu Technika w Bydgoszczy odbyły się Bydgoskie Dni Elektryki, zorganizowane przez Oddział Bydgoski SEP. W programie wystawa (fot. 5.1) i prelekcje w dziedzinie: produkcji, dystrybucji, projektowania, edukacji, inwestycji i postępu technicznego. Wygłoszono następujące referaty: Ochrona katodowa (J. Ocetkiewicz, FAMOR), Monitoring zużycia energii elektrycznej (W. Bieliński, ATR), Elektrownia w sercu miasta Bydgoszczy (J. Kujawski, Jurtrans), Utylizacja ciepła odpadowego (J. Bachowski, ZACHEM), Prądy magnesujące w transformatorach (T. Domżański, Oddział Bydgoski SEP), Urządzenia elektryczne dotyczące zabezpieczeń odgromowych, przetężeniowych, przepięciowych (F. Gładykowski, Margot-Engineering) oraz Urządzenia energetyczne zabezpieczające stały dopływ energii elektrycznej (S. Waszak, Rejon Energetyczny Mogilno).

Fot. 5.1. Wystawa na Bydgoskich Dniach Elektryki (27 września 2003 r.) [3]

W roku **2016** Oddział Bydgoski SEP wyszedł z propozycją zorganizowania szkolenia pt.: „Mikroinstalacje prosumenckie – idea, zasada działania i nowe podejście do projektowania”. Szkolenie miało na celu pogłębienie wiedzy technicznej inżynierów i techników budownictwa, w szczególności dotyczącej nowego podejścia do funkcjonowania i projektowania mikroinstalacji prosumenckich.

Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (OZE) do pozyskiwania energii elektrycznej jest tematem interesującym duże grono odbiorców indywidualnych, wspólnotowych i przemysłowych. Dużym zainteresowaniem cieszy się obecnie wykorzystanie energii z takiego źródła w budynkach gospodarstw domowych i użyteczności publicznej. Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (z późniejszymi zmianami) pozwala na przyłączanie mikroinstalacji prosumenckich do wspólnej sieci elektroenergetycznej na uproszczonych zasadach.

W przestrzeni formalno-prawnej pojawiają się dwa terminy: mikroinstalacja i prosument. Mikroinstalacja jest to instalacja odnawialnego źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 40 kW, przyłączona do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym niższym niż 110 kV. Prosumentem jest odbiorca końcowy dokonujący zakupu energii elektrycznej na podstawie umowy kompleksowej, wytwarzający energię elektryczną wyłącznie z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji w celu jej zużycia na potrzeby własne.

W przestrzeni technicznej pojawiają się instalacje elektryczne z wieloma źródłami energii elektrycznej, które muszą bezpiecznie i niezawodnie funkcjonować we wspólnej sieci elektroenergetycznej. Wymusza to w sposób naturalny zmianę wyobrażenia o funkcjonowaniu instalacji elektrycznych, szczególnie w sieciach niskiego napięcia. Konieczne są również zmiany w procesie projektowania tego typu instalacji, choćby z uwagi na istotę nowego podmiotu – prosumenta.

W przestrzeni społecznej bardzo ważnym zagadnieniem jest kształtowanie postawy świadomego użytkownika energii elektrycznej i korzystania z przyjaznych środowisku naturalnemu odnawialnych źródeł energii. Dla osiągnięcia pozytywnego rezultatu w tym zakresie konieczne jest poszerzenie wiedzy na temat funkcjonowania odbiorników energii elektrycznej w gospodarstwach domowych i biurach, sposobów rozliczania za pobór energii elektrycznej oraz poznanie zasad technicznych pracy sieci elektroenergetycznych z generacją rozproszoną (np. mikroinstalacje prosumenckie), które w sposób bezpośredni lub pośredni rzutują na relacje sąsiedzkie. Stowarzyszenie Elektryków Polskich, w ramach działalności statutowej, właśnie między innymi na takie „wyzwania” współczesności stara się odpowiadać.

Fot. 5.2. Sławomir Cieślík prowadzi szkolenie (26 października 2016 r.)

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

W tabeli 5.2 przedstawiono program szkolenia zrealizowany w pierwszym dniu (26 października 2016 r.), w budynku NOT przy ul. Rumińskiego 6 w Bydgoszczy.

Tabela. 5.2. Program pierwszego dnia szkolenia (26 października 2016 r.)

Lp.	Termin/Miejsce	Temat/Treści	Prowadzący
1	8 ⁰⁰ - 8 ¹⁵	Rejestracja	
2	8 ¹⁵ - 9 ⁴⁵ sala wykładowa	Wprowadzenie do tematu szkolenia Współczesne sposoby pozyskiwania energii na potrzeby człowieka. Przesyłanie i odbiorniki energii elektrycznej. Uzasadnienie kosztów strat przesyłu i regulacji napięcia. Za co płacimy rachunki? (fot. 5.2)	dr hab. inż. Sławomir Cieślík, prof. nadzw. UTP
3	9 ⁴⁵ - 10 ⁰⁰	Przerwa	
4	10 ⁰⁰ - 11 ³⁰ sala wykładowa	Jak mierzyć energię elektryczną, profile poboru energii – przygotowanie do założeń projektowych Charakterystyka odbiorników energii elektrycznej stosowanych w gospodarstwach domowych i obiektach użyteczności publicznej. Pomiar energii elektrycznej (zasady pomiaru, liczniki, domowe rejestratory). Pomiar natężenia prądu, napięcia, mocy i energii wybranych odbiorników oraz grupy odbiorników. Pomiar zużycia energii elektrycznej urządzeń na „czuwaniu”. Profile mocy i energii w gospodarstwach domowych i obiektach użyteczności publicznej. Formułowanie założeń projektowych do mikroinstalacji prosumenckiej.	dr inż. Włodzimierz Bieliński
5	11 ³⁰ - 12 ⁰⁰	Przerwa kanapkowa	
6	12 ⁰⁰ - 13 ³⁰ sala wykładowa	Sposoby rozliczeń zużycia energii elektrycznej i idea prosumenta Omówienie kilku rzeczywistych przypadków rozliczeń za zużycie energii elektrycznej. Taryfikatory i taryfy rozliczeniowe. Umowy kompleksowe. Zmiana sprzedawcy energii. Idea prosumenta. Mikroinstalacje prosumenckie w świetle uwarunkowań formalno-prawnych (fot. 5.3).	dr inż. Kazimierz Bieliński
7	13 ³⁰ - 13 ⁴⁵	Przerwa	
8	13 ⁴⁵ - 15 ¹⁵ sala wykładowa	Zarys projektowania mikroinstalacji prosumenckich Charakterystyki modułów fotowoltaicznych i małych turbin wiatrowych. Możliwości magazynowania energii elektrycznej. Układy hybrydowe. Zasada działania mikroinstalacji prosumenckich od strony prosumenta i operatora sieci elektroenergetycznej. Wpływ napięcia sieci na zużycie energii elektrycznej przez odbiorniki. Analiza kosztów.	dr inż. Kazimierz Bieliński dr hab. inż. Sławomir Cieślík, prof. nadzw. UTP

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

Fot. 5.3. Kazimierz Bieliński prowadzi szkolenie (26 października 2016 r.)

Fot. 5.4. Wykładowcy na szkoleniu w dniu 26 października 2016 roku
od lewej: Sławomir Cieślik, Kazimierz Bieliński i Włodzimierz Bieliński (Bydgoszcz, NOT)

Szkolenie prowadzili (fot. 5.4): Sławomir Cieślik, Kazimierz Bieliński i Włodzimierz Bieliński. W pierwszym dniu szkolenia uczestniczyły 62 osoby. Uczestnicy wykazywali duże zainteresowanie tematyką, biorąc aktywny udział w dyskusji. Potwierdzeniem powyższego stwierdzenia jest fakt, że na planowane warsztaty szkoleniowe w Instytucie Inżynierii Elektrycznej, na Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym w Bydgoszczy zgłosiło się 40 osób.

Warsztaty szkoleniowe (program drugiego dnia szkolenia) odbywały się w kilku turach. Warsztaty prowadzili: Sławomir Cieślik (fot. 5.5), Kazimierz Bieliński (fot. 5.6) i Marcin Drechny (fot. 5.7).

Organizacja pracy na warsztatach była następująca: uczestnicy warsztatów dzielili się na 3 grupy, podpisywali deklarację o przestrzeganiu regulaminu laboratorium oraz zasad BHP, a następnie przystępowali do realizacji zadań dotyczących pięciu następujących problemów:

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

- Problem nr 1: Charakterystyki funkcjonalne mikroinstalacji prosumenckiej z systemem fotowoltaicznym,
- Problem nr 2: Charakterystyki funkcjonalne mikroinstalacji prosumenckiej z małą elektrownią wodną (generator indukcyjny klatkowy bezpośrednio przyłączony do sieci),
- Problem nr 3: Charakterystyki funkcjonalne systemu fotowoltaicznego pracującego autonomicznie (off grid) oraz zagadnienie samowystarczalności energetycznej tego systemu,
- Problem nr 4: Charakterystyki funkcjonalne mikroinstalacji prosumenckiej z małą turbiną wiatrową (generator synchroniczny z magnesami trwałymi połączony z siecią przez przekształtnik energoelektroniczny),
- Problem nr 5: Analiza wzajemnego oddziaływania mikroinstalacji prosumenckich pracujących we wspólnej sieci elektroenergetycznej.

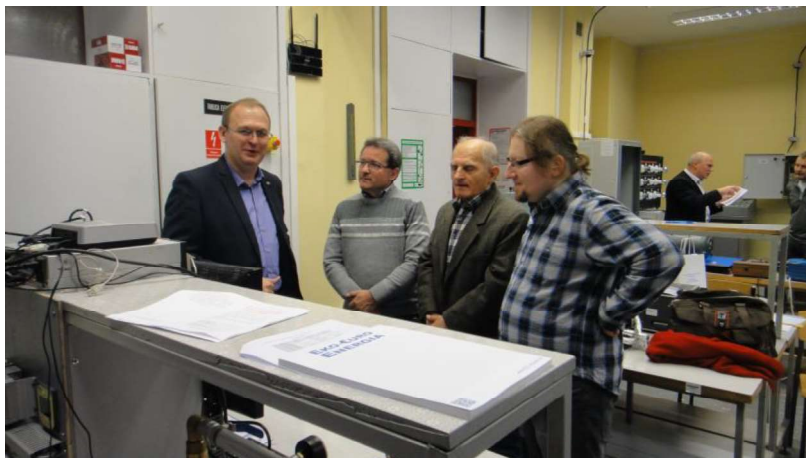

Fot. 5.5. Sławomir Cieślik (odwrócony) prowadzi warsztaty szkoleniowe (17 listopada 2016 r.)

Fot. 5.6. Kazimierz Bieliński (pierwszy z lewej) prowadzi warsztaty szkoleniowe (20 grudnia 2016 r.)

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

Fot. 5.7. Marcin Drechny (pierwszy z lewej) prowadzi warsztaty szkoleniowe (20 grudnia 2016 r.)

Po przeprowadzeniu szkolenia, zrealizowaniu programu wykładów w pierwszym dniu oraz warsztatów szkoleniowych w drugim dniu, uczestnicy szkolenia otrzymali certyfikaty ukończenia szkolenia (fot. 5.8).

Fot. 5.8. Kazimierz Bieliński (z lewej) wręcza certyfikaty ukończenia szkolenia (20 grudnia 2016 r.)

Członkowie Oddziału Bydgoskiego SEP uczestniczą czynnie w różnych przedsięwzięciach naukowo-technicznych i popularyzatorskich organizowanych przez inne oddziały Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Dla przykładu, Sławomir Cieślik występuje z referatami na konferencjach organizowanych przez Oddział Gdański SEP w ramach Gdańskich Dni Elektryki. Włodzimierz Bieliński (fot. 5.9) i Sławomir Cieślik (fot. 5.10) prezentują referaty na corocznym Sympozjum z cyklu „Współczesne urządzenia oraz usługi elektroenergetyczne, telekomunikacyjne i informatyczne”, organizowanym przez Oddział Poznański SEP.

Fot. 5.9. Włodzimierz Bieliński wygłasza referat na XV Sympozjum

Fot. 5.10. Sławomir Cieślik wygłasza referat na XIX Sympozjum

5.4. Wycieczki poznawczo-techniczne

Wycieczki poznawczo-techniczne są jednym z ważnych elementów działalności statutowej Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Dzięki tego typu działaniom możliwa jest integracja środowiska stowarzyszeniowego oraz ciągle pogłębianie wiedzy członków SEP o najnowszych rozwiązaniach technicznych w Polsce i w Europie.

W tabeli 5.3 zestawiono wybrane wycieczki organizowane w latach 1930-68 przez Oddział Bydgoski SEP.

Tabela. 5.3. Zestawienie wybranych wycieczek organizowanych w latach 1930-68 przez Oddział Bydgoski SEP

Rok	Nazwa wydarzenia
1930	Wycieczka samochodowa do Żuru i Gródka
1932	Wycieczka do zakładu impregnacji słupów drewnianych w Solcu Kujawskim
1935	Wycieczka do Żuru, pływanie łodziami wzdłuż Brdy i zwiedzanie elektrowni wodnych w Żurze i Gródku oraz do fabryki grzejników w Gródku (w ramach VII WZD SEP)
1935	Wycieczka do Torunia ze zwiedzaniem radiostacji, elektrowni i miasta (VII WZD SEP)
1935	Wycieczka do Gdyni ze zwiedzaniem Szwajcarii Kaszubskiej (w ramach VII WZD SEP)
1956	Wycieczka do Zakładów Wytwórczych Materiałów Elektrotechnicznych w Bydgoszczy (maj, uczestniczyły 32 osoby)
1956	Wycieczka do Warszawy ze zwiedzaniem Elektrowni Żerań, Zakładów Wytwórczych Elektronowych Maszyn do Liczenia, Zakładów Wytwórczych Aparatów Wysokich Napięć w Międzyzlesiu oraz Pałacu Kultury i Nauki (6-8 czerwca, uczestniczyły 34 osoby)
1956	Koronowo, zwiedzanie budowy elektrowni wodnej (29 września, uczestniczyło 49 osób)
1957	Zwiedzanie Zakładów Wytwórczych Sprzętu Instalacyjnego w Bydgoszczy (25-26 kwietnia, uczestniczyło 150 osób)
1957	Elektrownie Żur i Gródek, połączone z grzybobraniem (8 września, udział brało ok. 40 osób)
1957	Elektrownia Konin (27 października, udział brało powyżej 50 osób)
1958	Urządzenia telekomunikacyjne w Bydgoszczy (21 marca)
1960	Wycieczka autokarowa na Targi Lipskie (udział 50 członków Oddziału)
1961	Dwuturnusowa wycieczka autokarowa do Turoszowa ze zwiedzaniem kilku miast dolnośląskich i Kombinatu Paliwowo-Energetycznego w Koninie (24-26 września i 1-3 października, łącznie uczestniczyło ok. 98 osób)
1965	Instytut Badań Jądrowych w Świerku (uczestniczyło 44 członków)
1968	Zwiedzanie wystawy stopnia wodnego i siłowni we Włocławku (14 września, 34 uczestników)

W roku 1963, zgodnie z uchwałą Zarządu Oddziału Bydgoskiego SEP, postanowiono że co roku Zarząd Oddziału powinien zapewnić kilka miejsc w „Orbisie” na wycieczki zorganizowane, na które zostaną wytypowani aktywni członkowie SEP. Koszty uczestnictwa w tych wycieczkach zostaną pokryte w ok. 50% przez Zarząd Oddziału. Wytypowanie kolegów na taką wycieczkę Zarząd Oddziału uważał jako wyróżnienie za aktywną pracę społeczną w SEP.

W latach 1958-66 odbyły się następujące wycieczki organizowane przez Zarząd Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy: Elektrociepłownia Żerań, Targi Lipskie, Zakład A-10, Zjednoczone Zakłady Rowerowe ROMET, Kombinat Paliwowo-Energetyczny w Turoszowie, Targi Poznańskie.

W roku 1970 Oddział (na szczeblu oddziału) nie organizował żadnych wycieczek technicznych, z uwagi na fakt, że nie posiadał środków finansowych, limity na ten cel (30%) przydzielane były poszczególnym kołom. Koła zorganizowały szereg atrakcyjnych wycieczek technicznych.

W latach 1967-78 odbyły się następujące wycieczki organizowane przez Zarząd Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy: Elana i Merinotex w Toruniu, Elektrownie Wodne w Koronowie, Trzyczynie i Smukale, ELTRA w Bydgoszczy, Zakłady Cukrownicze Jutrzenka w Bydgoszczy, Zakłady Radiowe Unitra-ELTRA w Bydgoszczy, Przedsiębiorstwo Produkcji i Montażu Urządzeń Elektrycznych Budownictwa „Elektromontaż” w Bydgoszczy, Akademia Techniczno-Rolnicza w Bydgoszczy.

W latach 1979-81 odbyły się następujące wycieczki organizowane przez Zarząd Koła Terenowego SEP w Bydgoszczy: Budowana Elektrownia Szczytowo-Pompowa w Żarnowcu, Bydgoskie Zakłady Fotochemiczne Organika-Foton w Bydgoszczy.

W dniu 24 listopada 1983 roku Koło Terenowe SEP w Bydgoszczy zorganizowało wycieczkę-naradę w Zakładzie Remontowym Obrabiarek „Ponar-Remo” w Koronowie przy ul. Al. Wolności 1. W ramach narady odbyło się spotkanie z kierownictwem Zakładu a następnie zwiedzanie hal montażowo-warsztatowych i konferencja na temat technologii i ekonomii modernizacji obrabiarek w zakresie branży elektrycznej.

W ramach Bydgoskich Dni Techniki, w dniu 24 maja 1984 roku, Koło Terenowe SEP w Bydgoszczy zorganizowało spotkanie tematyczne w Zakładach Naprawczych Taboru Kolejowego w Bydgoszczy. Zakład zajmował się naprawą i remontem parowozów oraz taboru kolejowego. Uczestnicy spotkania zwiedzali Zakład. Po zwiedzaniu Koło ZNTK SEP (Sławomir Spychalski) przygotowało prezentację historii Zakładu oraz program wchodzenia w nowe remonty maszyn spalinowych, elektrycznych i trakcji elektrycznej oraz rozwoju produkcji lokomotyw elektrycznych w Polsce. Przy okazji spotkania poruszono jeszcze dwa tematy: nowości elektroniczne w świecie i wpływ pola magnetycznego na organizm ludzki.

W dniach 6 i 7 grudnia 1985 roku odbyło się zwiedzanie dwóch obiektów (organizator Koło Terenowe SEP w Bydgoszczy, uczestniczyło 23 członków) w ramach kolejnej wycieczki do Żarnowca: Elektrownia Szczytowo-Pompowa w Żarnowcu oraz Elektrownia Jądrowa Żarnowiec w budowie. W krótkim sprawozdaniu napisano, że „brak odniesienia i doświadczeń z tego typu przedsięwzięciami stanowi, że elektrownia atomowa jak i wszystkie problemy związane z jej ulokowaniem stanowiły dla nas ważny i interesujący problem” [3].

W roku 2001 odbyła się wycieczka techniczna (organizator Koło Terenowe SEP w Bydgoszczy) ze zwiedzaniem stacji rozdzielczej (fot. 5.11) Elektrowni Czersko Polskie, która ma unikat w skali Polski, mianowicie jaz walcowy.

Fot. 5.11. Wycieczka techniczna do Elektrowni Czersko Polskie (rok 2001) [3]

W dniu 19 lutego 2003 roku odbyła się wycieczka tematyczna (organizator Koło Terenowe SEP w Bydgoszczy) ze zwiedzaniem Hali Widowiskowo-Sportowej ŁUCZNICZKA. Po obiekcie oprowadzał główny energetyk. Obiekt, a zwłaszcza jego wyposażenie we wszelkie instalacje sterowane komputerowo, łącznie z podglądem prawie wszystkich pomieszczeń za pomocą systemu kamer telewizyjnych czyni go bardzo skomplikowanym.

W dniu 22 października 2003 roku Koło Terenowe SEP w Bydgoszczy zorganizowało wycieczkę tematyczną do Dąbrowy Chełmińskiej, gdzie oglądano dwie małe elektrownie wiatrowe. Pierwsza zabudowana w granicy działki w centrum Dąbrowy Chełmińskiej, która wytwarza energię na potrzeby własne właściciela (niezbędna była budowa wewnętrznej wydzielonej instalacji elektrycznej). Druga mała elektrownia wiatrowa wybudowana jest w Boluminku. Moc tej instalacji wynosi 100 kVA z gondolą umieszczoną na wysokości ok. 22 m nad powierzchnią gruntu. Energia wytworzona w tej elektrowni będzie wprowadzana do sieci średniego napięcia w celach komercyjnych.

Fot. 5.12. Wycieczka techniczna do Oczyszczalni Ścieków „Kapuściska” (16 czerwca 2005 r.) [3]

W dniu 16 czerwca 2005 roku odbyła się wycieczka tematyczna (organizator Koło Terenowe SEP w Bydgoszczy) do Oczyszczalni Ścieków „Kapuściska” (fot. 5.12). Oczyszczalnia ścieków zajmuje obszar ok. 14 ha i oczyszcza ok. 50000 m³ ścieków na dobę. Średni pobór mocy ok. 960 kW. Po zainstalowaniu nowych dodatkowych urządzeń moc wzrośnie do ok. 1350 kW. Do zasilania urządzeń elektrycznych zainstalowane są dwa transformatory o mocy 1600 kVA każdy. Oczyszczalnia ma własną wytwórnię biogazu, który wykorzystuje się do ogrzewania technologicznego i napędu silników wirówek oraz sprężarek.

W dniu 5 kwietnia 2006 roku odbyła się wycieczka tematyczna (organizator Koło Terenowe SEP w Bydgoszczy) i wyjazdowe zebranie ogólne w budynku Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej Budowlani, przy ul. Boya-Żeleńskiego 1 w Bydgoszczy. Tematem wiodącym była termomodernizacja. W prelekcji, Marek Magdziarz (prezes SMB) omówił sprawy techniczne, podstawy prawne, koszty modernizacji istniejących budynków i możliwości ich finansowania. Podał przykłady możliwości oszczędzania energii przez wykorzystanie ciepła zużytego powietrza w nowoczesnych systemach wentylacyjnych. omówione zostały również sprawy dotyczące audytów energetycznych budynków.

W dniu 7 czerwca 2006 roku odbyła się wycieczka tematyczna (organizator Koło Terenowe SEP w Bydgoszczy) i wyjazdowe zebranie ogólne w Elektrowni Kujawska na Wyspie Młyńskiej w Bydgoszczy. Moc zainstalowana elektrowni wynosiła 800 kVA. Zwiedzano maszynownię górną z dawną turbiną Kaplana z czynną przekładnią pasową (fot. 5.13), nową maszynownię dolną z czterema turbinami i muzeum dawnych aparatów elektrycznych, radioodbiorników i innych urządzeń (fot. 5.14). W podobnym tonie odbyła się wycieczka do firmy Jerzego Kujawskiego „Małe Elektrownie Wodne” w Kościerzynie przy ul. Wiejskiej 8 (8 lipca 2006 r.).

W dniu 21 września 2006 roku odbyła się wycieczka tematyczna (organizator Koło Seniorów SEP w Bydgoszczy) do stacji przekształtników 450 kV w Wierzbiecinie (fot. 5.15). Układ przesyłowy prądu stałego tworzy połączenie kablowe po dnie Morza Bałtyckiego pomiędzy stacjami Wierzbęcino (Polska) i Sternö (Szwecja).

Fot. 5.13. Wycieczka techniczna w Elektrowni Kujawska – czynna przekładnia pasowa turbiny Kaplana (7 czerwca 2006 r.) [3]

Fot. 5.14. Wycieczka techniczna w Elektrowni Kujawska – muzeum dawnych aparatów elektrycznych, radiowych i innych urządzeń (7 czerwca 2006 r., na zdjęciu Sławomir Spychalski) [3]

Fot. 5.15. Wycieczka techniczna do stacji przekształtników 450 kV w Wierzbicinie (21 września 2006 r.) [3]

W dniu 19 sierpnia 2010 roku Koło Terenowe SEP w Bydgoszczy zorganizowało wycieczkę tematyczną z rejsem tramwajem wodnym „Słonecznik” po Brdzie w Bydgoszczy (fot. 5.16). Jest to tramwaj wodny o napędzie elektrycznym zasilany z energii uzyskanej ze słońca poprzez moduły fotowoltaiczne i możliwość akumulowania energii. Maksymalna liczba pasażerów wynosi 28, maksymalna prędkość płynięcia to 12 km/h.

W dniu 3 lutego 2011 roku odbyła się wycieczka tematyczna (organizator Koło Seniorów SEP w Bydgoszczy) z prezentacją nowego produktu firmy PESA w Bydgoszczy (fot. 5.17). Ogółem w spotkaniu uczestniczyło 26 osób, w tym sześciu studentów z Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy. Sławomir Spychalski omówił historię powstania firmy PESA, a następnie przedstawił kolejność cyklu produkcyjnego, który odbywa się w hali budowy konstrukcji stalowej oraz hali montażu pojazdów.

Fot. 5.16. Wycieczka techniczna z rejsem tramwajem wodnym „Słonecznik” na Brdzie w Bydgoszczy (19 sierpnia 2010 r.) [3]

Fot. 5.17. Wycieczka techniczna z pokazem nowego produktu firmy PESA w Bydgoszczy (3 lutego 2011 r.) [3]

W dniu 20 listopada 2014 roku Koło Terenowe SEP w Bydgoszczy zorganizowało wycieczkę tematyczną ze zwiedzaniem Centrum Demonstracyjnego Odnawialnych Źródeł Energii w Bydgoszczy. Najpierw odbyła się prelekcja z pokazem przebiegu budowy, użytych materiałów i urządzeń oraz danych technicznych obiektu. Po prelekcji nastąpiło oglądanie urządzeń zainstalowanych na dachu obiektu. Kolejno zwiedzana była centrala grzewczo-wentylacyjna, elektryczna i sterownicza.

W dniu 28 maja 2015 roku Koło Terenowe SEP w Bydgoszczy zorganizowało wycieczkę tematyczną ze zwiedzaniem Elektrowni Wodnej Gródek. Zwiedzano halę maszynową z generatorami, sterownię (fot. 5.18) i zapory z jazem i zasuwami wody do turbin. Obok elektrowni znajduje się muzeum, w którym znajdują się dawne urządzenia elektroenergetyczne oraz grzejne, produkowane przed wojną w fabryce przy elektrowni.

Fot. 5.18. Wycieczka techniczna do Elektrowni Wodnej Gródek (28 maja 2015 r.) [3]

W dniu 20 kwietnia 2016 roku Koło Terenowe SEP w Bydgoszczy zorganizowało wycieczkę tematyczną ze zwiedzaniem Zakładu Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w Bydgoszczy, a 22 października 2016 roku do Elektrociepłowni EC2 w Bydgoszczy.

W dniach od 31 sierpnia do 5 września 2016 roku odbyła się wycieczka poznawczo-szkoleniowa członków Oddziału Bydgoskiego SEP do Irlandii. Program obejmował rozkoszowanie się atrakcjami turystycznymi na trasie: Wiclow, Kilkenny, Cashel, Cahir, Cork, Pierścień Kerry, Killarney, Klify Moheru, Kylemore, Galway, Dublin. Harmonogram wyjazdu przewidywał również część „zawodową”. W trakcie imprezy zapoznawaliśmy się z sieciami elektroenergetycznymi rozdzielczymi eksploatowanymi w Irlandii. W wyjeździe wzięły udział 33 osoby, w tym 23 członków SEP (fot. 5.19).

Fot. 5.19. Uczestnicy wycieczki poznawczo-szkoleniowej do Irlandii (2016)

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

W dniach 4-8 października 2017 roku Oddział Bydgoski SEP zorganizował dla swoich członków pięciodniową wycieczkę integracyjną w Beskid Śląski i Żywiecki. Trasa wycieczki przebiegała przez Pszczynę, Wisłę, Bielsko-Białą, Koniaków, Międzybrodzie Żywieckie, Żywiec i Tarnowskie Góry. W programie wycieczki znajdowały się najciekawsze miejsca Beskidów. Zwiedziliśmy między innymi: Zamek w Pszczynie, Galerię Sportowych Trofeów Adam Małysza w Wiśle, Chatę Jana Kawuloka w Istebnej, Rezydencję Prezydenta RP – Zamek w Wiśle, Muzeum Browaru w Żywcu oraz Zabytkową Kopalnię Srebra w Tarnowskich Górach. Głównym punktem programu był przejazd na górę Żar i wizyta w Elektrowni Wodnej Porąbka-Żar (fot. 5.20). Jest to druga, co do wielkości elektrownia wodna w Polsce. Jest to elektrownia szczytowo-pompowa wykorzystująca jako zbiornik dolny Jezioro Międzybrodzkie, którego zaporą znajduje się w Międzybrodziu Białskim, natomiast górny zbiornik (całkowicie sztuczny) wybudowany jest na szczycie góry Żar, skąd roztacza się wspaniały widok na Beskidy i leżące u jej stóp jeziora: Międzybrodzkie i Żywieckiego. Wycieczka przebiegła we wspaniałej koleżeńskej atmosferze, a uczestnicy przywieźli ze sobą moc niezapomnianych wrażeń.

Fot. 5.20. Uczestnicy wycieczki przed Elektrownią Wodną Porąbka-Żar (2017)

5.5. Wybrane dzieła Oddziału Bydgoskiego SEP

5.5.1. Wydział Elektryczny na Wyższej Szkole Inżynierskiej

W roku 1945 rozpoczęły pracę bydgoskie zakłady przemysłowe. W krótkim czasie ujawnił się niedobór wykwalifikowanej kadry inżynierskiej. Nieliczni wówczas absolwenci politechnik zasilali kadry w większych miastach. Naturalnym wyjściem było dokształcanie osób już pracujących. Bydgoskie oddziały Stowarzyszenia Elektryków Polskich oraz Stowarzyszenia Inżynierów Mechaników Polskich podjęły działania ma-

jące na celu utworzenie w Bydgoszczy Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej z Wydziałami: Mechanicznym i Elektrycznym. We wrześniu 1951 roku na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów powstała Wieczorowa Szkoła Inżynierska w Bydgoszczy, jako państwowa wyższa szkoła zawodowa. Zostały utworzone Wydziały: Chemiczny i Mechaniczny.

W roku 1956 w województwie bydgoskim nadal występował niedobór inżynierów elektryków, a kończący szkoły średnie absolwenci podejmowali studia na uczelniach w innych miastach, gdzie po ich zakończeniu najczęściej zostawali. Oddział Bydgoski SEP podjął ponownie działania mające na celu utworzenie Wydziału Elektrycznego przy istniejącej Wieczorowej Szkole Inżynierskiej. Wieczorowa Szkoła Inżynierska miała zapewnić potrzeby lokalowe, kadrowe i laboratoryjne dla pierwszych dwóch lat studiów. Zakłady Energetyczne oferowały udostępnienie swoich laboratoriów na wyższych latach studiów. Dziekan Wydziału Mechanicznego WSI w Bydgoszczy w planach rozbudowy Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej uwzględnił potrzeby planowanego do utworzenia Wydziału Elektrycznego. Rektor WSI prof. Ernest Pischinger uzyskał w trzech ministerstwach i w Wojewódzkiej Radzie Narodowej dotację na budowę nowego pawilonu dla Wydziału Mechanicznego oraz gmachu rektoratu, w którym przewidziano pomieszczenia dla przyszłego Wydziału Elektrycznego, w tym również dwukondygnacyjne laboratorium techniki wysokich napięć. Niestety, nigdy nie doszło do realizacji tych zamierzeń.

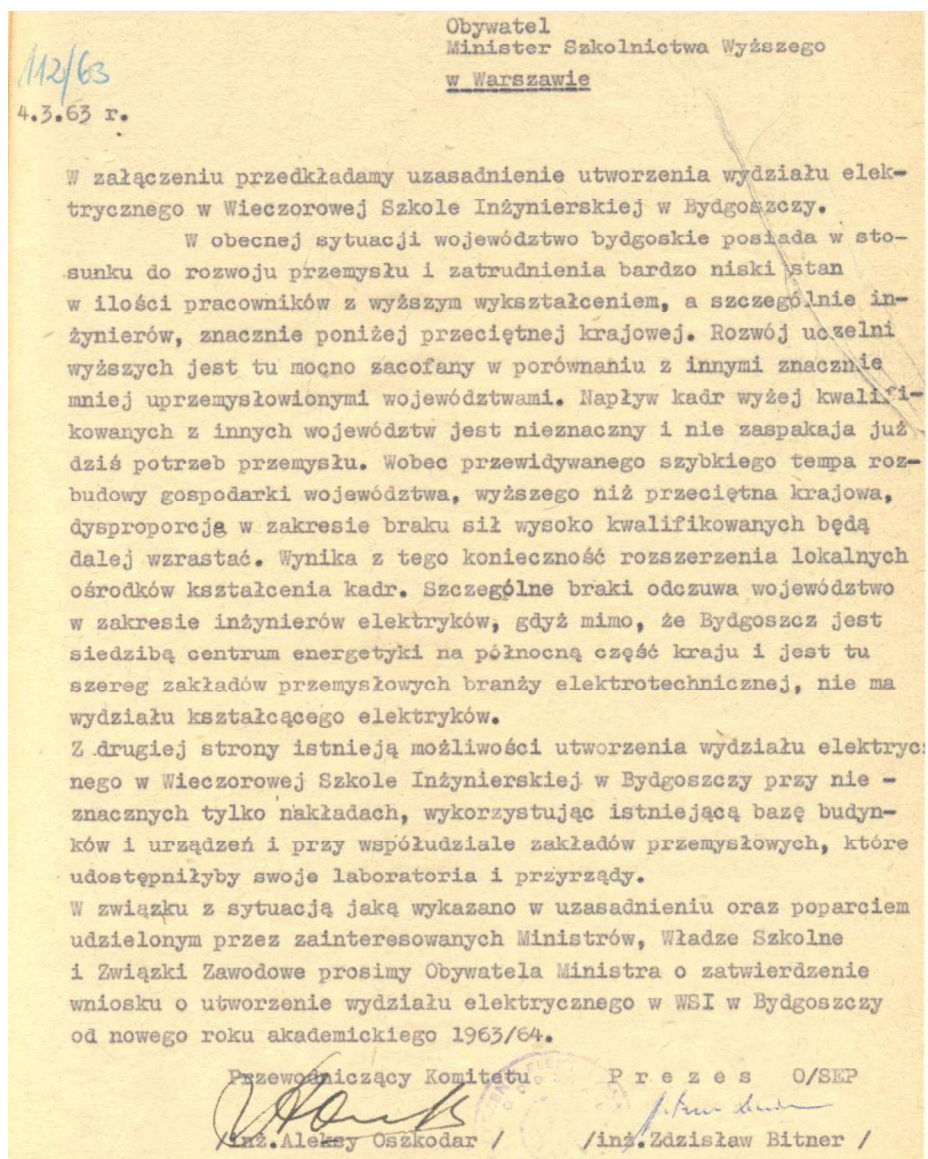
W dniu 20 kwietnia 1961 roku zostało zawarte porozumienie pomiędzy Ministrem Szkolnictwa Wyższego a Ministrem Łączności, na mocy którego powołano Wydział Telekomunikacji. Członek SEP Tadeusz Wysocki opracował nowy system szkolenia inżynierów typu przemianowego, nazwany stacjonarno-zaocznym i został pierwszym dziekanem tego wydziału. Struktura organizacyjna Wydziału Telekomunikacji obejmowała dziekanat i trzy zespoły: elektrotechniki ogólnej, teletechniki i podstaw elektroniki. Pierwotnie miał być to wydział zamknięty dla pracowników jednostek podległych Ministerstwu Łączności. Dla pracowników jednostek podległych innym resortom, rekrutujących się głównie z Bydgoszczy, przeznaczono tylko ok. 15% miejsc. Studia odbywały się w trybie stacjonarno-zaocznym, pracujący studenci raz w miesiącu przyjeżdżali na uczelnię na okres jednego tygodnia. Tego rodzaju system, jedyny w Polsce, zdał bardzo dobrze egzamin.

Szeroko rozumiane środowisko elektryków nadal odczuwało niedosyt w kwestii możliwości kształcenia inżynierów elektryków. Po raz kolejny Oddział Bydgoski SEP rozpoczął działania w celu utworzenia Wydziału Elektrycznego na Wieczorowej Szkole Inżynierskiej w Bydgoszczy. W dniu 23 stycznia 1963 roku prezes Oddziału Bydgoskiego SEP Zdzisław Bitner informował w piśmie środowisko przemysłowe i gospodarcze regionu, że istnieje możliwość utworzenia w nowym roku akademickim 1963/64 Wydziału Elektrycznego na WSI w Bydgoszczy. W tym samym piśmie pytał dyrektorów zakładów czy mogą dostarczyć nieodpłatnie eksponaty produkowanych towarów oraz aparaturę pomiarową i urządzenia jako pomoce naukowe. Prosił również o określenie potrzeb zakładów w zakresie kadry inżynierskiej (elektryków) o specjalności konstrukcyjno-technologicznej i produkcyjnej oraz eksploatacji potrzebnej na najbliższe lata.

Kolejne pisma prezesa Oddziału Bydgoskiego SEP Zdzisława Bitnera, datowane na dzień 4 marca 1963 roku, były wysyłane do trzech Ministerów: Górnictwa i Energetyki, Przemysłu Ciężkiego oraz Szkolnictwa Wyższego (rys. 5.3).

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

W piętnastostronicowym uzasadnieniu powołania Wydziału Elektrycznego w WSI w Bydgoszczy w roku szkolnym 1963/64 znajdują się bardzo przemyślane i oparte na danych argumenty oraz propozycje konkretnych rozwiązań. Możliwości lokalowe proponowano stworzyć na bazie racjonalnego wykorzystania pomieszczeń istniejących Wydziałów: Mechanicznego i Telekomunikacji.

Rys. 5.3. Skan pisma prezesa Oddziału Bydgoskiego SEP Zdzisława Bitnera do Ministra Szkolnictwa Wyższego w sprawie utworzenia Wydziału Elektrycznego na WSI w Bydgoszczy (archiwum Oddziału Bydgoskiego SEP)

Sale i laboratoria dydaktyczne, szczególnie przedmiotów zawodowych, należało doposażyć lub w pełni wyposażać (podano szacunkowe koszty doposażenia lub pełnego wyposażenia laboratoriów: miernictwa, wysokich napięć, napędów i automatyki, maszyn elektrycznych i ciepłego, na poziomie 3,5 mln zł). Kadra dydaktyczna w zakresie przedmiotów pomocniczych miała być zapewniona głównie w oparciu o wykładowców Wydziałów: Mechanicznego i Telekomunikacji. Natomiast w zakresie przedmiotów podstawowych, zawodowych i specjalistycznych w oparciu o pracowników bydgoskich zakładów przemysłowych, pracowników energetyki zawodowej i Biura Urzędów Jądrowych (Oddział Bydgoski SEP na podstawie własnych analiz oceniał, że tego typu specjalistów, przygotowanych do prowadzenia zajęć specjalistycznych na uczelni wyższej jest w Bydgoszczy ok. 25).

W roku 1963, w ramach studiów ogólnotechnicznych, przeprowadzono nabór na pierwszy rok studium wieczorowego na kierunku elektrotechnika, specjalność elektrotechnika przemysłowa.

W Bydgoszczy nigdy nie powstał Wydział Elektryczny. Nie ma na początku tego zdania znamiennego słowa „niestety”, dlatego że bydgoskiemu środowisku elektryków nie chodziło o nazwę instytucji czy przedsięwzięcia, ale o utworzenie w Bydgoszczy możliwości kształcenia inżynierów elektryków. W tym zakresie całe to środowisko, ze szczególnym udziałem członków Oddziału Bydgoskiego SEP, osiągnęło wielki sukces. W 1964 roku na mocy rozporządzenia Rady Ministrów (z dnia 12 września 1964 r.) przekształcono Wieczorową Szkołę Inżynierską w Bydgoszczy na Wyższą Szkołę Inżynierską w Bydgoszczy. Wprowadzono nauczanie w trybie studiów dziennych i studiów dla pracujących, po ukończeniu którego absolwentom nadaje się zawodowy tytuł inżyniera. Zmiany wprowadzone tym rozporządzeniem pozwoliły na dokonanie zmian wewnętrznych, m.in. Wydział Telekomunikacji przemianowano na Wydział Elektroniki i Telekomunikacji. Wówczas oferta dydaktyczna nowego wydziału obejmowała studia na dwóch kierunkach: telekomunikacja oraz elektrotechnika (specjalność elektrotechnika przemysłowa). W ten sposób działania członków Stowarzyszenia Elektryków Polskich zrzeszonych w Oddziale Bydgoskim SEP przyczyniły się w wielkiej mierze do powstania dzieła, które dziś jest kontynuowane na Wydziale Telekomunikacji, Informatyki i Elektrotechniki na Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym im. J. i J. Śniadeckich w Bydgoszczy.

5.5.2. Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej EUROELEKTRA

Stowarzyszenie Elektryków Polskich organizuje od 1998 roku Olimpiadę Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej EUROELEKTRA. Olimpiada powstała na zapotrzebowanie dyrekcji, nauczycieli i uczniów średnich szkół technicznych o profilu elektrycznym i elektronicznym. W 1997 roku dr inż. Andrzej Skiba, ówczesny Prodziekan Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej, podczas spotkania z dyrektorami i nauczycielami w Stowarzyszeniu Szkół Aktywnych zasugerował zorganizowanie olimpiady. Pomysł podchwyciła ówczesna dyrektor Zespołu Szkół Elektrycznych w Bydgoszczy mgr Elżbieta Biegańska. Realizacją pomysłu zajęła się nauczycielka bydgoskiego Elektryka mgr inż. Zofia Miszewska (fot. 5.21). Organizacja Olimpiady została powierzona Oddziałowi Bydgoskiemu Stowarzyszenia Elektryków Polskich, którego prezesem był wówczas Tadeusz Domżański (fot. 5.21). Przy wsparciu Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy, Zespołu Szkół Elektrycznych w Bydgoszczy,

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

Zespołu Szkół Elektronicznych w Bydgoszczy oraz Zespołu Szkół Mechanicznych, Elektrycznych i Elektronicznych w Toruniu Oddział Bydgoski SEP powołał w 1998 roku Olimpiadę Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej EUROELEKTRA.

Fot. 5.21. Tadeusz Domżański (Prezes Zarządu Oddziału Bydgoskiego SEP) i Zofia Miszewska (twórczyni Olimpiady Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej EUROELEKTRA)

Olimpiada Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej EUROELEKTRA znajduje się w rejestrze olimpiad Ministerstwa Edukacji Narodowej. Za organizację Olimpiady odpowiedzialny jest Komitet Główny Olimpiady powoływany przez Prezesa Stowarzyszenia Elektryków Polskich na wniosek prezesa Oddziału Bydgoskiego SEP. Komitet Główny Olimpiady tworzą głównie nauczyciele akademicy, między innymi: Politechniki Białostockiej, Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy, Politechniki Gdańskiej, Akademii Morskiej w Gdyni, Politechniki Lubelskiej, Politechniki Łódzkiej, Politechniki Poznańskiej, Politechniki Wrocławskiej oraz inni specjaliści związani zawodowo z przemysłem elektrotechnicznym. Siedzibą Komitetu Głównego Olimpiady jest Oddział Bydgoski Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

Olimpiada organizowana jest jako trójstopniowe zawody o zasięgu ogólnopolskim. Przez dwanaście lat olimpiada rozgrywana była w dwóch grupach tematycznych: elektrycznej i elektronicznej. Od kilku lat, w związku z rozwojem nowych technologii oraz pragnąc zaspokoić oczekiwania uczestników olimpiady, wprowadzono trzecią grupę tematyczną: teleinformatykę. Pierwszy stopień to zawody szkolne, polegające na rozwiązaniu testu

Rys. 5.4. Plakat IX edycji Olimpiady Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej EUROELEKTRA

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

złożonego z około 16 pytań, o stopniu trudności wymaganym do uzyskania oceny bardzo dobrej. W zawodach okręgowych (drugiego stopnia) uczestnicy otrzymują kilka zadań tekstowych, których rozwiązanie wymaga wiedzy niezbędnej do uzyskania oceny celującej. Finał polega na rozwiązaniu zadań tekstowych o stopniu trudności wykraczającym poza program szkoły średniej o zagadnienia wskazane w programie merytorycznym olimpiady. Autorami zadań są nie tylko pracownicy naukowi wyższych uczelni, lecz również inżynierowie pracujący w przemyśle. Dzięki temu tematem części zadań są problemy, z którymi uczniowie mogą się spotkać w przyszłej pracy zawodowej.

Fot. 5.22. Zwycięzcy grupy elektrycznej I Olimpiady Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej w towarzystwie: przewodniczącego Rady Naukowej Olimpiady dr hab. inż. Ryszarda Wojtyny (w środku), przewodniczącej Komitetu Głównego Olimpiady Zofii Miszewskiej (trzecia od prawej) i prodziekana ds. dydaktycznych i studenckich Wydziału Telekomunikacji i Elektrotechniki Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy dr. inż. Zenona Stefaniaka (drugi od prawej)

W wielu przypadkach do rozwiązania zadań konieczna jest wiedza z kilku przedmiotów. Poprawne rozwiązanie niektórych problemów i zadań wymaga od uczestników olimpiady zapoznania się z literaturą przeznaczoną dla studentów wyższych szkół technicznych oraz dla inżynierów, zajmujących się projektowaniem i eksploatacją urządzeń elektrycznych i elektronicznych. Podręczniki przeznaczone dla uczniów szkół technicznych nie spełniają swojej roli, gdyż albo obejmują niewystarczającą ilość materiału, albo nie odpowiadają aktualnemu stanowi techniki. W przyszłości dodatkową pomocą dla uczestników olimpiady będzie zbiór zadań z rozwiązaniami z poprzednich edycji olimpiady. Zbiór ten może kompensować brak zbioru zadań dla uczniów szkół średnich z takich dziedzin jak np. energoelektronika.

Celem Olimpiady jest pogłębianie wiedzy i rozwijanie umiejętności zawodowych uczniów w dziedzinie elektryki, elektroniki i teleinformatyki oraz lepsze przygotowanie do dalszej nauki w szkołach wyższego stopnia i do pracy zawodowej. Olimpiada umożliwia wyłanianie najbardziej uzdolnionej młodzieży i wspieranie jej w dalszym rozwoju zawodowym. Olimpiada sprzyja nawiązywaniu współpracy oraz wymianie doświadczeń między nauczycielami, pracownikami naukowo-dydaktycznymi wyższych uczelni technicznych oraz pracownikami przemysłu.

Zawody I stopnia odbywają się w szkołach uczestników. Przystępuje do nich każdego roku ponad 2000 uczniów z ponad 100 szkół z całej Polski. Około 500 najlepszych uczniów trzech grup tematycznych zostaje zakwalifikowanych do zawodów II stopnia –

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

zawodów okręgowych – które rozgrywane są w dwunastu okręgach. Gospodarzami i organizatorami zawodów okręgowych są: Zespół Szkół Elektrycznych im. prof. J. Groszkowskiego w Białymstoku, Technikum Elektryczno-Elektronicznych Zespołu Szkół Nr 12 im. Jana III Sobieskiego w Bydgoszczy, Zespół Szkół Łączności im. Obrońców Poczty Polskiej w Gdańsku (wcześniej Zespół Szkół Elektrycznych w Gdańsku), Śląskie Techniczne Zakłady Naukowe w Katowicach, Stowarzyszenie Elektryków Polskich Oddział Krakowski, Zespół Szkół Energetycznych im. prof. Kazimierza Drewnowskiego w Lublinie, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 10 im. Jana Szczepanika w Łodzi, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu, Zespół Szkół Elektrycznych Nr 2 im. ks. Piotra Wawrzyniaka w Poznaniu, Zespół Szkół Energetycznych im. gen. Władysława Sikorskiego w Rzeszowie, Zespół Szkół Elektryczno-Elektronicznych im. prof. Maksymiliana Tytusa Hubera w Szczecinie, Zespół Szkół Nr 4 we Wrocławiu (do roku szkolnego 2016/2017) i Zespół Szkół Nr 18 we Wrocławiu (od roku szkolnego 2017/2018).

Zawody okręgowe organizowane są przy współpracy Oddziałów Stowarzyszenia Elektryków Polskich: Białostockiego, Bydgoskiego, Gdańskiego, Zagłębia Węglowego, Krakowskiego, Lubelskiego, Łódzkiego, Poznańskiego, Rzeszowskiego, Szczecińskiego i Wrocławskiego. Przewodniczącymi Okręgowych Komisji Konkursowych są nauczyciele akademicy, członkowie Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

Tab. 5.4. Wykaz organizatorów zawodów finałowych Olimpiady

Edycja	Rok szkolny	Miejsce i organizator zawodów finałowych	Data finału
I	1998/1999	Bydgoszcz, Akademia Techniczno-Rolnicza	26.03.1999
II	1999/2000	Bydgoszcz, Akademia Techniczno-Rolnicza	31.03.2000
III	2000/2001	Gdańsk, Politechnika Gdańska	31.03.2001
IV	2001/2002	Poznań, Politechnika Poznańska	05.04.2002
V	2002/2003	Gdynia, Akademia Morska	05.04.2003
VI	2003/2004	Szczecin, Politechnika Szczecińska	26.03.2004
VII	2004/2005	Białystok, Politechnika Białostocka	19.03.2005
VIII	2005/2006	Bydgoszcz, Akademia Techniczno-Rolnicza	11.03.2006
IX	2006/2007	Gdynia, Akademia Morska	10.03.2007
X	2007/2008	Bydgoszcz, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy	15.03.2008
XI	2008/2009	Wrocław, Politechnika Wrocławska	19.03.2009
XII	2009/2010	Zielona Góra, Uniwersytet Zielonogórski	18.03.2010
XIII	2010/2011	Łódź, Politechnika Łódzka	16.03.2011
XIV	2011/2012	Gdynia, Akademia Morska	17.03.2012
XV	2012/2013	Bydgoszcz, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy	15.03.2013
XVI	2013/2014	Nowy Sącz, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa i Zespół Szkół Elektryczno-Mechanicznych	17.03.2014
XVII	2014/2015	Rzeszów, Politechnika Rzeszowska	17.03.2015
XVIII	2015/2016	Gdynia, Akademia Morska	18.03.2016
XIX	2016/2017	Lublin, Politechnika Lubelska	20.03.2017
XX	2017/2018	Bydgoszcz, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy	16.03.2018

Zawody III stopnia (centralne, finał olimpiady) organizowane są w wyższych szkołach technicznych. W kolejnych latach współorganizatorami finałów były: Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy (do 2006 r. Akademia Techniczno-Rolnicza) (6-krotnie), Politechnika Gdańska, Politechnika Poznańska, Akademia Mor-

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

ska w Gdyni (4-krotnie), Politechnika Szczecińska, Politechnika Białostocka, Politechnika Wrocławska, Uniwersytet Zielonogórski, Politechnika Łódzka, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa z Zespołem Szkół Elektryczno-Mechanicznych w Nowym Sączu, Politechnika Rzeszowska i Politechnika Lubelska. W tabeli 5.4 zestawiono miejsca i organizatorów kolejnych edycji Olimpiady.

Prezesowi Oddziału Bydgoskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich Tadeuszowi Domżałskiemu bardzo zależało, aby uroczystość zakończenia kolejnych edycji była organizowana zawsze w Bydgoszczy. I tak jest do dzisiaj – po zmaganiach konkursowych w zawodach szkolnych, okręgowych i zawodach finałowych – najlepsi przyjeżdżają odebrać dyplomy i nagrody do Bydgoszczy (fot. 5.23).

Fot. 5.23. Przewodnicząca Komitetu Głównego Olimpiady Zofia Miszevska oraz Tadeusz Domżałski podczas uroczystego zakończenia VIII edycji Olimpiady (Bydgoszcz, 12 czerwca 2006 r.)

Fot. 5.24. Laureaci grupy elektrycznej III edycji Olimpiady: Karol Bieliński (I miejsce) (drugi od lewej) i Jakub Dalecki (III miejsce) (drugi od prawej) z Zespołu Szkół Nr 12 w Bydgoszczy z dyrektorką szkoły Elżbietą Biegańską (w środku)

Fot. 5.25. Laureat Piotr Muchowski (w środku) z Zespołu Szkół Elektronicznych w Bydgoszczy i jego nauczycielki Lucyna Lewandowska (pierwsza z lewej) i Renata Demyda (druga od prawej) z posłanką na Sejm RP Barbarą Hylą-Makowską (druga od lewej)

Zakończenie olimpiady, wręczenie nagród i podsumowanie każdej edycji odbywa się przeważnie na Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym (fot. 5.28), ale nie tylko. W pierwszych edycjach uroczystość zakończenia i wręczenia nagród była organizowana w Bydgoskim Domu Technika przy ul. Rumińskiego 6 (fot. 5.24-5.26), a w roku 2007 laureatów i finalistów gościł w Zespole Szkół Elektronicznych w Bydgoszczy dyrektor Roman Wojciechowski (fot. 5.27).

Fot. 5.26. Przewodnicząca Komitetu Głównego Olimpiady Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej Zofia Miszewska ogłasza wyniki VII edycji Olimpiady (Od lewej: Lucyna Lewandowska, Zofia Miszewska, Tomasz Talaśka, Ryszard Wojtyna, Sławomir Cieślík i Tadeusz Domżański)

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

Fot. 5.27. Dyrektor Zespołu Szkół Elektronicznych w Bydgoszczy Roman Wojciechowski wita obecnych na uroczystości zakończenia VIII edycji Olimpiady (Od lewej: dyrektor ZSE w Bydgoszczy – Roman Wojciechowski, Kujawsko-Pomorska Kurator Oświaty – Bożena Adamska, członek Rady Naukowej Olimpiady – Jan Mućko i przewodnicząca KGO – Zofia Miszewska, Bydgoszcz, 12 czerwca 2006 r.)

Fot. 5.28. Po ogłoszeniu wyników XIII edycji EUROELEKTRY na Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym w Bydgoszczy (15 kwietnia 2011 r.)

Uroczystości zakończenia Olimpiady mają szczególnie uroczysty charakter z udziałem: laureatów i nauczycieli, przedstawicieli władz miasta, Kuratorium Oświaty, dyrek-

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

torów szkół oraz przedstawicieli uczelni i sponsorów. Podczas uroczystości laureaci i finaliści otrzymują dyplomy i nagrody rzeczowych ufundowane przez sponsorów i organizatorów (rys. 5.5 oraz fot. 5.29-5.34) oraz zaświadczenia zwalniające ich z części pisemnej egzaminu zawodowego kończącego naukę w szkole średniej. Tradycyjnie laureatom i finalistom ze szkół z województwa kujawsko-pomorskiego nagrody specjalne funduje Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty. Poza tym laureaci i finaliści Olimpiady przyjmowani są na wyższe uczelnie techniczne z pominięciem zwykłego postępowania kwalifikacyjnego. Wyróżnienia w postaci dyplomów otrzymują również nauczyciele, którzy przygotowując uczniów do Olimpiady przyczynili się do ich sukcesów.

Fot. 5.29. Laureat EUROELEKTRY Jakub Dalecki z Technikum Elektrycznego Zespołu Szkół Nr 12 w Bydgoszczy z nagrodami (19 kwietnia 2005 r.)

Fot. 5.30. Nagrody otrzymuje laureat VIII edycji Olimpiady Błażej Drobniuch z Zespołu Szkół Elektrycznych w Gorzowie Wlkp.
(od prawej: Błażej Drobniuch, Bożena Adamska – Kujawsko-Pomorski Kurator Oświaty, Jan Mućko i Piotr Grzenia – dyrektor ds. rozwoju Zespołu Elektrociepłowni Bydgoszcz)

Fot. 5.31. Adam Borchert z Zespołu Szkół Elektronicznych w Bydgoszczy, laureat IX edycji Olimpiady otrzymuje dyplom i gratulacje z rąk prezesa firmy APATOR S.A. Janusza Niedźwieckiego po odbyciu sponsorowanej praktyki

Rys. 5.5. Dyplom dla Adama Borcherta z Zespołu Szkół Elektronicznych w Bydgoszczy od firmy APATOR S.A. za uzyskanie wysokiego wyniku w EUROELEKTRZE

Fot. 5.32. Krzysztof Wójcik z XIII Liceum Ogólnokształcącego w Szczecinie otrzymuje nagrodę ufundowaną przez Prezesa Stowarzyszenia Elektryków Polskich (Nagrodę wręcza Przewodniczący Centralnej Komisji ds. Młodzieży i Studentów SEP Piotr Szymczak)

Fot. 5.33. Uroczyste ogłoszenie wyników XIII Edycji EUROELEKTRY (od lewej: dr inż. Piotr Jankowski z Akademii Morskiej w Gdyni, Bartłomiej Żywolewski – laureat Olimpiady (III miejsce w grupie elektrycznej) z Zespołu Szkół Elektrycznych z Białegostoku, mgr inż. Jolanta Matwiejczuk – nauczycielka laureata oraz dr inż. Bolesław Dudojć z Akademii Morskiej w Gdyni)

Fot. 5.34. Aleksandra Konklevska – członek Zarządu SEP – z laureatami grupy elektrycznej XIX edycji Olimpiady (UTP, Bydgoszcz, 21 kwietnia 2017 r.)

Na uroczystość zakończenia Olimpiady zapraszani są laureaci poprzednich edycji, aby podzielili się z młodszymi kolegami swoimi wrażeniami i doświadczeniami związanymi z udziałem w Olimpiadzie. W 2006 roku Jakub Dalecki (fot. 5.35), który raz uzyskał tytuł finalisty i dwukrotnie tytuł laureata Olimpiady takimi słowami zwrócił się do obecnych na uroczystości zakończenia.

Drodzy laureaci, szanowni zgromadzeni

Nazywam się Jakub Dalecki, jestem absolwentem Technikum Elektrycznego im. Jana III Sobieskiego w Bydgoszczy, zeszłorocznym zwycięzcą „Euroelektry”, wielokrotnym jej laureatem.

Kiedy w klasie trzeciej moi nauczyciele przedmiotów zawodowych, zaproponowali mi udział w eliminacjach do Olimpiady, miałem szereg wątpliwości: czy znajdę na to czas, czy podolam, czy nie zawiodę. Zdawałem sobie sprawę z tego, że będę musiał poświęcić wiele czasu na przygotowania, rozwiązać ogromną ilość zadań, wyjść poza program szkoły średniej. Nie ukrywam, że ważnym czynnikiem motywującym były sukcesy starszych kolegów z technikum, którzy wcześniej zdobyli tytuł laureata – dziś są studentami, absolwentami ATR i dobrze sobie radzą.

Przystąpiłem więc do eliminacji i odniosłem sukces, zostałem najmłodszym laureatem Euroelektry, będąc w klasie trzeciej miałem już indeks w kieszeni. W klasie czwartej zająłem czwarte miejsce, by w klasie piątej odnieść zwycięstwo – być pierwszym wśród elektryków.

Dziś stwierdzam, że warto było brać udział w olimpiadzie, że trud się opłacił, nie zawsze udaje się za pierwszym razem, lecz doświadczenie czyni mistrzem.

Radości i satysfakcji z odniesionego sukcesu nie odbierze Wam nikt, a i nagroda w postaci indeksu oraz praktyk połączonych ze stypendium i pewnym miejscem pracy w Apatorze, warta jest włożonego wysiłku.

Dziś jestem studentem I roku Telekomunikacji ATR. Wybrałem tę uczelnię gdyż wybrałem przyszłość, a osiągnięcie sukcesu zawodowego to dla mnie sprawa ważna, a ta uczelnia mi to gwarantuje, lecz gdyby nie Euroelektra kto wie, czy miałbym szansę być jej studentem.

Fot. 5.35. Jakub Dalecki z Zespołu Szkół Nr 12 w Bydgoszczy dwukrotny laureat Olimpiady (2003 i 2005) dzieli się swoimi doświadczeniami podczas uroczystości zakończenia Olimpiady (12 czerwca 2006 r.)

Wszystkie zawody organizowane są z wielką starannością, a po zmaganiach konkursowych organizatorzy starają się zapewnić młodzieży różne atrakcje. Finał Olimpiady w 2007 roku odbył się na Wydziale Elektrycznym Akademii Morskiej w Gdyni w dniach 10 i 11 marca (fot. 5.36 i 5.37). Do zawodów przystąpiło 10 elektryków i 13 elektroników. Finalistów powitali między innymi: rektor Akademii Morskiej prof. dr hab. inż. Józef Lisowski, dziekan Wydziału Elektrycznego AM prof. dr hab. inż. Janusz Mindykowski i prodziekan wydziału dr inż. Andrzej Gil. Komisji konkursowej przewodniczyli: dr hab. inż. Ryszard Wojtyna, prof. nadzw. UTP, dr inż. Jan Mućko z Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy oraz dr inż. Piotr Jankowski z Akademii Morskiej w Gdyni.

Fot. 5.36. Zawody finałowe IX edycji Olimpiady Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej EUROELEKTRA (Aula Akademii Morskiej, Gdynia, 10 marca 2007 r.)

Fot. 5.37. Zdjęcie pamiątkowe uczestników finału IX edycji Olimpiady Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej EUROELEKTRA (Akademii Morskiej, Gdynia, 10 marca 2007 r.)

Fot. 5.38. Przed spotkaniem z „ludźmi morza” na DARZE MŁODZIEŻY (Gdynia, 10 marca 2007 r.)

Po części oficjalnej Olimpiady o dobre samopoczucie finalistów i gości dbał dr inż. Piotr Jankowski, a największą atrakcją dla młodzieży był pobyt na „Darze Młodzieży” (fot. 5.38) i na statku badawczo-szkoleniowym m/s „Horyzont II”. Armatorem trójmasztowca oraz statku jest Akademia Morska w Gdyni.

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

Podczas uroczystej kolacji w dniu zawodów finałowych na finalistów czekała jeszcze jedna niespodzianka. Rektor Akademii Morskiej w Gdyni, prof. dr hab. inż. Józef Lisowski ogłosił, że uczelnia ufunduje zdobywcom pierwszych miejsc nagrody w postaci rejsu *Darem Młodzieży* lub *Horyzontem II*. Nagrody zostały wręczone 12 czerwca 2007 r. w Bydgoszczy podczas uroczystego ogłoszenia wyników Olimpiady. Nagrody wręczali przedstawiciele Akademii Morskiej w Gdyni: Dziekan Wydziału Elektrycznego AM prof. dr hab. inż. Janusz Mindykowski oraz dr inż. Piotr Jankowski (fot. 5.39).

Fot. 5.39. Nagrodę ufundowaną przez JM Rektora Akademii Morskiej w Gdyni prof. dr hab. inż. Józefa Lisowskiego w postaci rejsu *Darem Młodzieży* otrzymali dwaj laureaci IX edycji olimpiady: Marcin Bieda z Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Pawła II Sióstr Prezentek w Rzeszowie oraz Krzysztof Wójcik z XIII Liceum Ogólnokształcącego w Szczecinie (Nagrody wręczają Dziekan Wydziału Elektrycznego Akademii Morskiej prof. dr hab. inż. Janusz Mindykowski i dr inż. Piotr Jankowski z AM)

W roku 2007 rejs „Darem Młodzieży” opisał nauczyciel Zespół Szkół Technicznych z Wodzisławia Śląskiego Kornel Barteczko, który popłynął w rejs ze swoim uczniem Pawłem Długoszem.

3-6 lipca 2016 roku miał miejsce rejs pełnomorskim żaglowcem „Dar Młodzieży” zorganizowany przez Akademię Morską w Gdyni, w którym uczestniczyli Paweł Długosz i Kornel Barteczko, uczeń i nauczyciel Zespołu Szkół Technicznych w Wodzisławiu Śl. Rejs ten był nagrodą za zdobycie I miejsca w Olimpiadzie Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej „Euroelektra”.

Statek wypłynął z Delfzjil (Holandia), gdzie odbywał się międzynarodowy festiwal żaglowców „Delfsail 2016”, miejscem docelowym był zaś port w Antwerpii (Belgia), gdzie z kolei miało miejsce otwarcie regat. Obie imprezy były świetną okazją do obejrzenia innych statków, poznania marynarskiej kultury oraz oczywiście zwiedzenia pięknych, europejskich miast.

Niedługo po wyruszeniu z portu statek zniknął za horyzontem i jedynym widokiem został pokład „Dar Młodzieży” oraz spienione fale Morza Północnego. Atmosfera na statku sprzyjała refleksjom oraz oddawaniu się chwilom relaksu w postaci czytania książek. Warto dodać, że po oddaleniu się od linii brzegowej pasażer-

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

rowie zostali odcięci od świata – na żaglowcu mogliśmy tylko pomarzyć o dostępie do internetu bądź zasięgu jakiejkolwiek sieci telefonicznej.

Dopływając do Antwerpii, miało się wrażenie powrotu z kompletnie innej rzeczywistości. Znowu oczom ukazały się zabudowania, samochody oraz ludzie inni niż załoga pokładu czy też pozostali pasażerowie.

Z pewnością można stwierdzić, że była to niecodzienna przygoda, która pozwoliła „naładować baterie” oraz odetchnąć od wszystkiego, co zostawiliśmy za sobą na łódzie. Jest to przeżycie, które można z czystym sumieniem polecić każdemu, kto poszukuje nowych wrażeń.

Fot. 5.40. Błażej Drobnuch z Zespołu Szkół Elektrycznych w Gorzowie Wlkp. (laureat IX edycji Olimpiady) dziękuje organizatorom i sponsorom

(Od lewej: Janusz Niedźwiedzki, Prezes APATORA Toruń – sponsora olimpiady, Błażej Drobnuch oraz dr hab. inż. Ryszard Wojtyła, prof. nadzw. UTP – Przewodniczący Rady Naukowej Olimpiady)

Były również inne cenne nagrody. Wzorem poprzednich lat prezes toruńskiego APATORA Janusz Niedźwiecki (fot. 5.40) zaprosił dwóch laureatów olimpiady na miesięczne praktyki. Cenną nagrodę ufundowała też (podobnie jak w 2016 roku) firma WAGO ELWAG z Wrocławia. Była to wycieczka do siedziby firmy WAGO w Minden w Niemczech dla pięciu laureatów i ich opiekunów. Poniżej wspomnienia wyjazdu do siedziby WAGO w Minden, napisane przez laureata Olimpiady Błażeja Drobnucha z Zespołu Szkół Elektrycznych z Gorzowa Wlkp., przesłane do Zofii Miszewskiej.

Przyjechaliśmy do Wrocławia do firmy i w pełnym składzie czekaliśmy na prezentację WAGO ELWAG Polska w jednym z pokoiów, (wypyaliśmy się z kolegami olimpijczykami co każdy z nas aktualnie robi, rozmawiałem szczególnie z Piotrkim z Białegostoku, z którym byłem na praktykach w Apatorze i z Piotrkim z Przemyśla z którym za rok zamierzam zamieszkać razem w akademiku na studiach w Krakowie na AGH). Około godziny 15 w sali konferencyjnej rozpoczęła się prezentacja firmy, dowiedzieliśmy się czym się zajmuje się firma, jaka jest „ich” idea i filozofia.

Po prezentacji pojechaliśmy na odpoczynek do naszego hotelu we Wrocławiu (porządnymi taksówkami). Rozpakowaliśmy się i czekaliśmy na kolację. O godzinie 19 przyjechały po nas taksówki i wraz z wychowawcami udaliśmy się na kolację do miasta (na starówkę). Kolację zjedliśmy w towarzystwie naszej moderatorki Pani Janiny oraz Leszka informatyka Wago. Wieczór w restauracji w zabytkowej piw-

niczce był bardzo przyjemny (pyszne jedzenie, miły nastrój i gitara w tle), o 21 taksówki odwozły wychowawców. Pani Janina umówiła naszą taksówkę na 24, ponieważ z kolegami postanowiliśmy poznać miasto. Jako przewodnik zaoferował się Leszek z Wago, pokazał nam ważniejsze miejsca na rynku. Wieczór był dla wszystkich fantastyczny!

Kolejny dzień

O godzinie 9 wyjechaliśmy z Wrocławia (my, wychowawcy, Pani Janina i Pan Heniu Zigler, nasz tłumacz – również pracownik Wago). Podróż przebiegała spokojnie – 11 godzin jazdy minęło w miarę prędko. Byliśmy lekko spóźnieni, więc zamiast do hotelu pojechaliśmy od razu do restauracji Włoskiej. Do jedzenia mogliśmy zamawiać co tylko chcieliśmy, mieliśmy więc okazję spróbować włoskiej kuchni w pełnym wymiarze. Ciekawym doświadczeniem było zamawianie dań po niemiecku. Wychowawcy pytali po kolei co jest w menu Pana Henia. Mnie nareszcie przydał się mówiony niemiecki, który znam dobrze.

Po kolacji pojechaliśmy do hotelu (tutaj na marginesie powiem, że dla większości z nas olimpijczyków była to pierwsza noc w hotelu takiej klasy).

Kolejny dzień

Wstaliśmy i około godziny 9 pojechaliśmy do firmy WAGO Minden. Przed wejściem zrobiliśmy sobie zdjęcie przy jedynym na świecie pomniku złączki (Pan Zigler mówi o „niej” dowcipnie „matka żywicielka”). Przywitano nas bardzo ciepło przy samym wejściu budynku, po czym udaliśmy się do sali konferencyjnej na wstępną prezentację firmy. Pan Henryk wszystko tłumaczył tak, że nikt nie miał problemu ze zrozumieniem. Udaliśmy się w podróż po firmie, pokazano nam nowoczesną linię produkcyjną z innowatorskimi sposobami montażu. Maszyny robiły wszystko same i prawie zdalnie, gdzieś tam tylko przy stanowisku pojawiał się pracownik sprawujący nad wszystkim pieczę. Maszyna produkcyjna miała kilkadziesiąt metrów i była złożona z poszczególnych bloków realizujących poszczególne funkcje (łączyły je taśmy prowadzone). Zaskoczyliśmy pytaniami naszych niemieckich przewodników przyzwyczajonych do oprowadzania zwykłych interesantów, jednak na wszystkie pytania otrzymaliśmy odpowiedź. Następnie pokazano nam „skarbiec” firmy, czyli miejsce, gdzie znajdują się czyste surowce i drogie formy do odlewów z granulatu. Ja z Piotrkim znaleźliśmy wiele analogii jeżeli chodzi o procesy technologiczne pomiędzy firmą WAGO a firmą APATOR (świadczy to bardzo dobrze o naszym polskim Apatorze). Posypało się jak zwykle dużo pytań. Dalej udaliśmy się do laboratorium doświadczalnego, gdzie wewnętrznie przeprowadzane są wszystkie testy weryfikujące certyfikaty i normy nadane firmie WAGO, zaskakuje fakt że już w samej firmie przeprowadzane są wszelkie testy na KAŻDYM produkcie wyprodukowanym w firmie. Byliśmy w klatce elektromagnetycznej, służącej do badania emisji fal elektromagnetycznych, w dziwnym pomieszczeniu gdzie umieszczona była specjalna antena nadawcza „bombardująca” wszelkiego rodzaju sygnałami układy badane. Specjalnie dla nas przeprowadzono test wytrzymałości na duży prąd jednej ze złączek. Złączka wytrzymała 5 razy więcej niż zapisane jest w normach zanim spaliła się obudowa (sama złączka wytrzymała cały test bez utraty jakichkolwiek parametrów). Po wszystkim udaliśmy się na obiad. Po obiedzie pojechaliśmy bussem do centrum gdzie dano nam wolny czas do kolacji. W piątek kolacja była w meksykańskiej restauracji w samym centrum Minden. To był nas ostatni wieczór, spędziliśmy go więc bardzo uroczyście, przyjemna wspólna rozmowa przerywana toastami i zapytaniem kelnera. Po naszym wieczorze wróciliśmy do hotelu by nazajutrz udać się w podróż powrotną.

Dziękuję i pozdrawiam tutaj w imieniu wszystkich: Panią Janinę, Pana Leszka i Pana Henryka, którzy zadbałi o to by nasza wycieczka była niezapomniana.

To dzięki Pani mogliśmy przeżyć taką przygodę. Dziękujemy.

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

W roku szkolnym 2013/2014 finał Olimpiady zorganizowano wyjątkowo w jednej ze szkół, w Zespole Szkół Elektryczno-Mechanicznych im. gen. Józefa Kustronia w Nowym Sączu. Wcześniej odbyły się zawody szkolne, do których przystąpiło 2078 uczniów w 122 szkołach. Do zawodów II stopnia zakwalifikowało się 421 uczestników, a do finału w Nowym Sączu, dopuszczono 34 uczniów. Jak zwykle finał miał uroczystą oprawę.

Fot. 5.41. Uczestnicy finału Euroelektry w firmie WIŚNIEWSKI

Fot. 5.42. Uczestnicy finału Euroelektry w Sali Posiedzeń Rady Miasta Nowego Sącza

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

Podczas rozpoczęcia zawodów finałowych, uczestników, nauczycieli towarzyszących uczniom oraz gości powitał dyrektor Zespołu Szkół Elektryczno-Mechanicznych Walenty Szarek. W uroczystości brali udział: Bożena Jawor – zastępca Prezydenta Miasta Nowego Sącza, Maria Zastawny – sekretarz Oddziału Krakowskiego SEP oraz przedstawiciele Komitetu Głównego Olimpiady: Sławomir Cieślik – przewodniczący Komitetu Głównego Olimpiady, Zofia Miszewska – wiceprzewodnicząca KGO oraz Tomasz Talaśka – członek KGO. Zawody polegały na rozwiązaniu kilku zadań z jednej z trzech grup tematycznych. Dla uczestników Olimpiady, nauczycieli oraz gości gospodarze przygotowali dodatkowe atrakcje. W dniu poprzedzającym zawody zorganizowano wycieczkę do Krynicy-Zdroju, a po zawodach zwiedzano firmę WIŚNIEWSKI (fot. 5.41). Pobyt w Nowym Sączu zakończono zwiedzaniem miasta i wizytą w Ratuszu w sali posiedzeń Rady Miasta (fot. 5.42).

W dniu 23 kwietnia 2014 roku na Wydziale Telekomunikacji, Informatyki i Elektrotechniki Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy odbyła się uroczystość zakończenia XVI edycji Olimpiady. Laureatów i finalistów oraz gości powitał prodziekan Wydziału Telekomunikacji, Informatyki i Elektrotechniki dr inż. Marcin Drechny. Uroczystość zaszczylicili swoją obecnością między innymi: Ewa Heba – przedstawiciel Kujawsko-Pomorskiego Kuratora Oświaty, dr inż. Piotr Jankowski – z Akademii Morskiej w Gdyni, dr inż. Tadeusz Szczepański – prezes Polskich Sieci Elektroenergetycznych-Północ, Aleksandra Konkiewska – członek Zarządu Głównego SEP oraz przedstawiciele Komitetu Głównego Olimpiady (KGO) z jej przewodniczącym Sławomirem Cieślikiem i wiceprzewodniczącą Zofią Miszewską. Podczas uroczystości ogłoszono wyniki olimpiady oraz wręczono dyplomy i nagrody laureatom, finalistom i uczestnikom zawodów finałowych. W trakcie trójstopniowych zmagania wyłoniono 24 laureatów i finalistów, w tym aż pięciu zdobywców pierwszych miejsc. Zdobywcami pierwszych miejsc byli: w grupie elektrycznej – Mateusz Dudek z Zespołu Szkół Elektryczno-Mechanicznych w Nowym Sączu i Dominik Górny z Zespołu Szkół Łączności w Krakowie, w grupie elektronicznej – Marcin Śladowski z Zespołu Szkół Łączności w Krakowie, natomiast w grupie teleinformatycznej – Krzysztof Bulanda z Zespołu Szkół Elektryczno-Mechanicznych w Nowym Sączu i Mateusz Nowotyński z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 5 w Krośnie.

Fot. 5.43. Zwiedzanie Obserwatorium Astronomicznego w Piwnicach k. Torunia (2006 r.)

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

Podczas trwania Olimpiady organizowane się imprezy dodatkowe zwiększające walory merytoryczne Olimpiady. Są to prezentacje firm sponsorskich, odczyty tematyczne związane z profilem Olimpiady, wykłady itp. W ostatnich latach uczniowie i nauczyciele mieli okazję zapoznania się z działalnością i produkcją między innymi takich firm, jak: Apator Toruń S.A., Pojazdy Szynowe PESA SA w Bydgoszczy, Telefonika Kable Sp. z o.o. Zakład w Bydgoszczy, Elektrownie Wodne Sp. z o.o. oraz iQor Glogal Services Poland Sp. z o.o. Odwiedzono również Obserwatorium Astronomiczne w Piwnicach k. Torunia (fot. 5.43). Dużym zainteresowaniem cieszył się wykład dr. inż. Andrzeja Strupczewskiego, prof. nadzw. NCBJ (fot. 5.44), przewodniczącego Komisji Bezpieczeństwa Jądrowego Instytutu Energii Atomowej, pt.: „Bezpieczeństwo elektrowni jądrowych” oraz zwiedzanie Demonstracyjnego Centrum Odnawialnych Źródeł Energii w Bydgoszczy (fot. 5.45).

Fot. 5.44. Prof. Andrzej Strupczewski z NCBJ w Świerku przed wykładem pt.: „Bezpieczeństwo elektrowni jądrowych” (UTP, Bydgoszcz, 15 kwietnia 2011 r.)

Fot. 5.45. Na zakończenie XVIII edycji EUROELEKTRY uczestnicy i nauczyciele zostali zaproszeni do zwiedzenia Demonstracyjnego Centrum Odnawialnych Źródeł Energii (Bydgoszcz, 13 kwietnia 2016 r.)

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

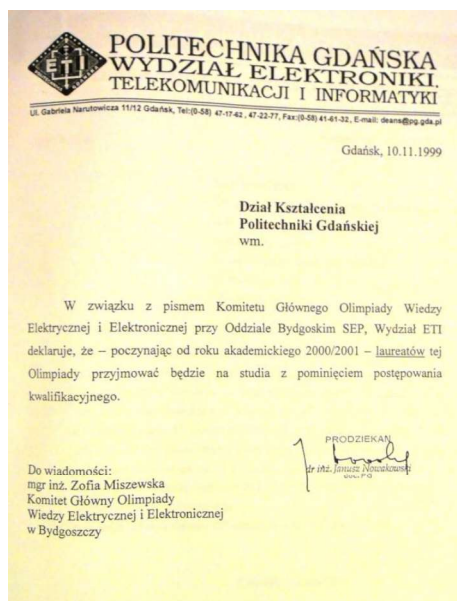
Prace przy przygotowaniu i organizacji Olimpiady trwają cały rok. Uroczystość zakończenia Olimpiady to początek przygotowań do następnej edycji – powołanie organów olimpiady na kolejną edycję: Komitetu Głównego Olimpiady i Rady Naukowej Olimpiady, która jest odpowiedzialna za przygotowanie zadań konkursowych. Zarząd Główny SEP doceniając zaangażowanie osób odpowiedzialnych za przygotowanie merytoryczne i organizacyjne olimpiady przyznał wyróżnienia SEP najbardziej aktywnym osobom. W 2007 roku medal im. prof. Stanisława Fryzego otrzymała wieloletnia przewodnicząca Komitetu Głównego Olimpiady Zofia Miszewska, a w 2016 roku medal im. prof. Jana Obrąpalskiego przyznano najbardziej zasłużonym członkom Rady Naukowej Olimpiady: dr. hab. inż. Ryszardowi Wojtynie, prof. UTP, dr. hab. inż. Janowi Mućko, prof. UTP oraz dr. inż. Mirosławowi Miszewskiemu (fot. 5.46).

Fot. 5.46. Wyróżnieni długoletni działacze EUROELEKTRY od prawej: Jan Mućko, Ryszard Wojtyna, Mirosław Miszewski oraz członkowie Zarządu Głównego SEP: Aleksandra Konkiewska i Jan Pytlarz (Bydgoszcz, 13 kwietnia 2016 r.)

Na ręce kolejnych przewodniczących Komitetu Głównego Olimpiady: Zofii Miszewskiej, Ryszarda Wojtyny, Andrzeja Borysa i Sławomira Cieślika każdego roku wpływają listy gratulacyjne dla laureatów, nauczycieli i organizatorów Olimpiady (rys. 5.6-5.11). W 2006 roku przewodnicząca KGO otrzymała listy gratulacyjne od: Prezydenta Bydgoszczy Konstantego Dombrowicza, prorektora Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy prof. Zdzisława Drzycimskiego, wiceprezesa Stowarzyszenia Elektryków Polskich Ryszarda Chojaka oraz prezesa Oddziału Bydgoskiego SEP Tadeusza Szczepańskiego. Podczas uroczystości odczytano również list gratulacyjny nieobecnego na uroczystości przewodniczącego Rady Naukowej Olimpiady prof. Ryszarda Wojtyny, który napisał: „niech wynik uzyskany w tegorocznej edycji Olimpiady „Euro-elektra” będzie zapowiedzią dalszych Waszych sukcesów na drodze do zdobywania wiedzy i kwalifikacji zawodowych.

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

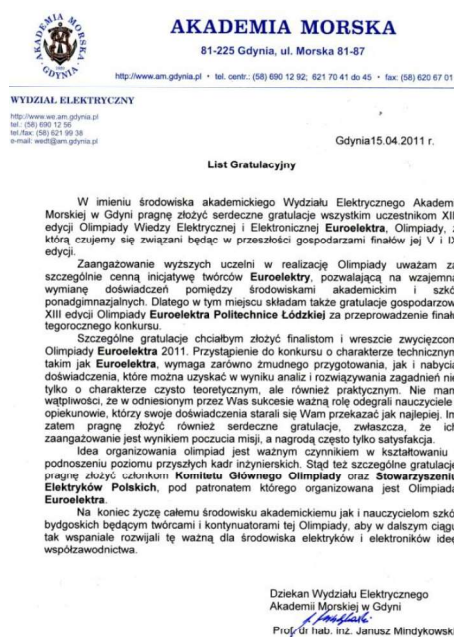
Rys. 5.6. List w sprawie przyjmowania laureatów i finalistów Olimpiady na studia na Politechnikę Gdańską

Rys. 5.7. List z Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu

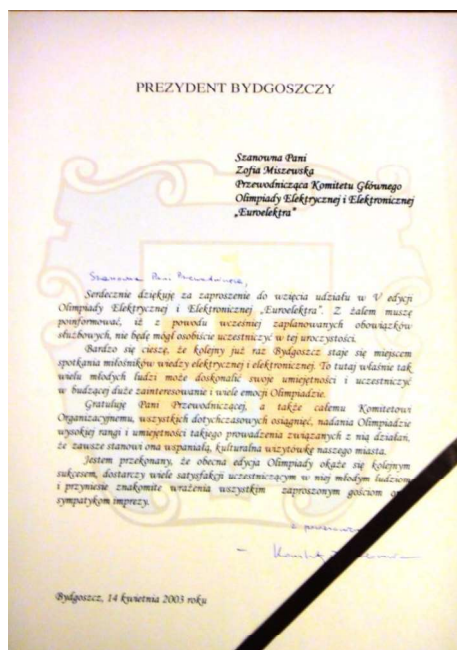

Rys. 5.8. List Wojewody Kujawsko-Pomorskiego

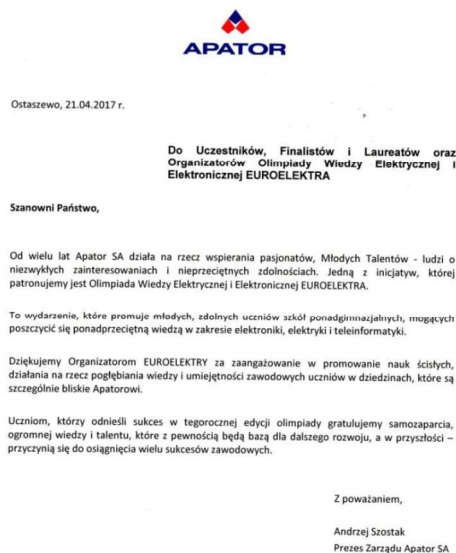

Rys. 5.9. List Dziekana Wydziału Elektrycznego Akademii Morskiej w Gdyni

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

Rys. 5.10. List Prezydenta Bydgoszczy

Rys. 5.11. List Prezesa Zarządu firmy Apator SA

Fot. 5.47. Zakończenie XIX edycji EUROELEKTRY – laureaci, finaliści, nauczyciele, organizatorzy i goście (Regionalne Centrum Innowacyjności UTP, Bydgoszcz, 24 kwietnia 2017 r.)

Olimpiada finansowana jest z dotacji Ministerstwa Edukacji Narodowej i Urzędu Miasta Bydgoszczy oraz przez sponsorów i partnerów branżowych. Sponsorami olimpiady przez 20 lat działalności były firmy: ENERGOBUD, APATOR SA., MEGAPOL, WAGO ELWAG, ENEA, ENERGO-PARTNER, MARGOT-ENGINEERING,

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

Hurtownia Sprzętu Elektrycznego ELPAG, Elektromontaż Pomorski S.A., INFORMA, Philips Lighting Poland S.A. w Pile, Hurtownia Sprzętu Elektrycznego ELTECH, Polskie Siecie Elektroenergetyczne, AVT Korporacja Sp. z o.o., Instalator Polski Sp. z o.o., Zespół Elektrociepłowni Bydgoszcz SA., ELTOR, Pojazdy Szynowe PESA Bydgoszcz SA oraz iQor Glogal Services Poland Sp. z o.o.

Patrząc na fotografię pamiątkową (fot. 5.47) z zakończenia XIX edycji ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej, czekamy na finał jubileuszowej XX edycji na Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym w Bydgoszczy. Patrzymy również w przyszłość z nadzieją, że jeszcze przez wiele lat Olimpiada będzie ważnym wydarzeniem w polskim systemie edukacji technicznej w szkołach średnich.

5.5.3. Propagowanie sylwetki prof. Alfonsa Hoffmanna

Dzięki zaangażowaniu i działaniom głównie Tadeusza Domżałskiego z Oddziału Bydgoskiego SEP, szeroki krąg elektryków z całej Polski przypomniał sobie (starsi elektrycy) oraz poznał (młodszy koledzy) zasługi i sylwetkę wybitnego polskiego elektryka Alfonsa Hoffmanna. W tym miejscu, w skrócie przedstawione zostały wybrane wydarzenia i uroczystości, które odbyły się dla propagowania sylwetki Alfonsa Hoffmanna.

Fot. 5.48. Wystąpienie JE Ks. Abp. Henryka Muszyńskiego na seminarium (Bydgoszcz, 14 lutego, 2002 roku)

W dniu 14 lutego 2002 roku odbyło się w Bydgoszczy seminarium mające na celu przypomnienie postaci Alfonsa Hoffmanna. Organizatorami tej konferencji byli: Stowarzyszenie Elektryków Polskich Oddział Bydgoski, Zakład Energetyczny Bydgoszcz SA, Zakład Energetyczny Toruń S.A., Zespół Elektrociepłowni Bydgoszcz S.A. oraz Elektrownie Wodne Sp. z o.o. w Samociążku. Honorowy patronat nad tą imprezą objęli: Prezes Stowarzyszenia Elektryków Polskich prof. Stanisław Bolkowski, Wojewoda Kujawsko-Pomorski Romuald Kosieniak oraz Metropolita Gnieźnieński JE Ks. Arcybiskup Henryk Muszyński. Otwarcia seminarium dokonał Tadeusz Domżałski, przewodniczący komitetu organizacyjnego seminarium. Na jego wniosek wprowadzono na salę

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

obrad sztandar Stowarzyszenia Elektryków Polskich oraz odegrano na trąbce, po raz pierwszy na tego typu seminarium Hymn Pomorza. Następnie Tadeusz Domżański powitał serdecznie wszystkich uczestników obrad i zaproszonych gości. Po nim przemawiał prezes Stowarzyszenia Elektryków Polskich, a zarazem przewodniczący komitetu honorowego prof. Stanisław Bolkowski, który życzył uczestnikom owocnych obrad. Następnie przemawiał wicewojewoda Arkadiusz Horąziak, a kolejnym mówcą był JE Ks. Abp. Henryk Muszyński (fot. 5.48).

Po zakończeniu tej wstępnej części, dalsze przewodnictwo obrad objął prezes SEP prof. S. Bolkowski. Zaprezentowano w nim dwa ciekawe referaty. Pierwszy, którego autorem był nestor pomorskich energetyków, członek Oddziału Bydgoskiego SEP Antoni Misterek. Omawiał działalność zawodową Alfonsa Hoffmanna. Był to obszerny, bardzo szczegółowy i ciekawy referat. Autor referatu ponad 48 lat przepracował w branży energetycznej i znał osobiście Alfonsa Hoffmanna. W sposób drobiazgowy wyliczał wszystkie istotne osiągnięcia zawodowe profesora.

Drugi referat, autorstwa Lidii Serbin-Zuby, omawiał wszechstronnie działalność społeczną Alfonsa Hoffmanna, głównie na terenie Pomorskiej Elektrowni Krajowej Gródek, m.in.: organizowanie różnego rodzaju klubów kajakowych i tanecznych oraz organizowanie wycieczek. Działalność Hoffmanna wykraczała jednak ramy PEK Gródek. Był także wybitnym działaczem SEP, pierwszym długoletnim prezesem koła SEP w Toruniu. Był uznanym działaczem muzycznym (Pomorski Związek Śpiewaczy), działał także w harcerstwie. Warto w tym miejscu przytoczyć zakończenie tego referatu:

Całym swoim życiem dał dowód ogromnym możliwościom i siłom twórczym człowieka. Tak inżynier, konstruktor, projektant, dyrektor – z zawodu; śpiewak, dyrygent, etnograf, miłośnik sportu, znawca sztuki – z zamiłowania; polityk, pedagog, twórca stowarzyszeń, działacz SEP, przyjaciel młodzieży – z pasji służenia swojemu narodowi. Otrzymał wiele różnorodnych talentów, wielką charyzmę, niewyczerpaną energię, zmysł organizacyjny, wizję przyszłości. Żadnego z tych talentów nie zmarnował, przeciwnie – każdy wykorzystał „Pro publico bono”.

Fot. 5.49. Odświeżenie tablicy pamiątkowej Alfonsa Hoffmanna w budynku NOT w Bydgoszczy przez: Mariana Hoffmanna (syna), Stanisława Bolkowskiego i Tadeusza Domżańskiego

90 LAT ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

Po wysłuchaniu obu referatów, uczestnicy obrad udali się do bydgoskiej katedry w celu uczestniczenia w okolicznościowej mszy św. poświęconej pamięci zmarłego Alfonsa Hoffmanna.

W budynku NOT, po krótkim powitaniu gości przez Tadeusza Domżańskiego, w hollu na półpiętrze, syn Alfonsa – Marian Hoffmann w asyście prezesa SEP prof. Stanisława Bolkowskiego oraz Tadeusza Domżańskiego dokonał odsłonięcia pamiątkowej tablicy upamiętniającej zasługi i działalność prof. Alfonsa Hoffmanna (fot. 5.49).

Fot. 5.50. Sala obrad seminarium poświęconego pamięci Alfonsa Hoffmanna
(Bydgoszcz, 14 lutego, 2002 roku)

Na zakończenie tej części uroczystości głos zabrał prezydent miasta Bydgoszczy Roman Jasiakiewicz, który podziękował w pięknych słowach organizatorom za słuszną inicjatywę.

W dalszej części seminarium (fot. 5.50) głos zabrał Wicemarszałek Kujawsko-Pomorski Jan Szopiński, który podziękował za zorganizowanie ważnego seminarium, a jego uczestnikom życzył dalszych owocnych obrad. Głównym punktem tej części obrad, było po raz pierwszy wręczenie pamiątkowych medali im. Prof. Alfonsa Hoffmanna, wybitych staraniem Oddziału Bydgoskiego SEP, zasłużonym elektykom. Medal z numerem 1 otrzymał syn Alfonsa Hoffmanna – Marian. Medalami uhonorowano także inne osoby wielce zasłużone dla energetyki na Pomorzu, m.in.: Maria Skowronek (b. osobista sekretarka A. Hoffmanna), śp. Konrad Lewandowski (długoletni pracownik PEK Gródek), Antoni Misterek, Jan Imieliński, Leon Chmara, Kazimierz Gosłowski, Jacek Szpotański, Bolesław Sokołowski, Edward Reich, Jakub Gałuszka, Zygmunt Szamocki, Jan Plata, Tadeusz Kubiś. Oprócz tej grupy odznaczonych, medale odebrali również pracujący zasłużeni energetycy: Roman Kuczkowski, Ryszard Popowski, Jerzy Gackowski, Janusz Herder, Wiesław Biliński, Ryszard Michniewski, Henryk Błaszkwicz, prof. Zbigniew Szczerba. Medale przyznano również dwom instytucjom: Zarządowi Głównemu Stowarzyszeniu Elektryków Polskich w Warszawie i Archiwum Historycznemu Elektroenergetyki Polskiej w Toruniu. Dodać należy, że niektórzy odznaczani medalem, w momencie jego wręczania mieli łzy w oczach, ponieważ było to

dla nich ogromne przeżycie po tylu latach otrzymać medal imienia swojego byłego kolegi, przełożonego, wielce życzliwego i sympatycznego człowieka.

W dniu 10 grudnia 2013 roku w auli Politechniki Gdańskiej w ramach działań „Politechniki Otwartej”, odbyła się sesja naukowa oraz pierwsza publiczna prezentacja filmu poświęconego działalności prof. inż. Alfonsa Hoffmanna, absolwenta z 1911 r. Wydziału Budowy Maszyn i Elektrotechniki tej uczelni. Sesja została zorganizowana przez Politechnikę Gdańską przy współudziale Oddziału Bydgoskiego SEP.

Obrady otworzył prof. Eligiusz Mieloszyk, przewodniczący „Politechniki Otwartej”, który po powitaniu poprosił gospodarza, JM Rektora Politechniki Gdańskiej prof. Henryka Krawczyka o zabranie głosu. Rektor podkreślił dwa fakty. Pierwszy – to fakt odbycia studiów przez Alfonsa Hoffmanna w latach 1905-11 na Politechnice Gdańskiej. Był on pierwszym Polakiem, absolwentem Politechniki Gdańskiej wspomnianego Wydziału. Drugi – to fakt zaangażowania się Alfonsa Hoffmanna, po uzyskaniu dyplomu i zdobyciu pewnej praktyki w Niemczech, w budowę elektrowni i systemu elektroenergetycznego na Pomorzu.

Następnie przemawiał prof. Józef Borzyszkowski, kierownik Pracowni Historii Pomorza i Krajów Nadbałtyckich Uniwersytetu Gdańskiego, który przypomniał zasługi A. Hoffmanna w krzewieniu polskości na Kaszubach i w Gdańsku poprzez organizowanie ognisk śpiewaczych w okresie jego nauki w Gdańsku oraz w Berlinie, a także w okresie pracy zawodowej w Niemczech. To właśnie A. Hoffmann, na uroczystość Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Berlinie zorganizował i kierował występem polskiego zespołu taneczno-śpiewaczego, uzyskując duży aplauz publiczności.

Kolejnym mówcą podczas sesji był prof. Jacek Marecki z Oddziału PAN w Gdańsku. Prof. J. Marecki był studentem prof. A. Hoffmanna. Przypomniał jak opowiadał on studentom o powstaniu w przyszłości elektrowni wodnych na Wiśle. Oprawdzał ich także po starych, ale jeszcze czynnych elektrowniach wodnych na Raduni, np. Bielkowo czy Straszyn, i tłumaczył ich budowę i zasady działania. Przez pewien czas siedzieli razem w jednym pokoju – Alfons Hoffmann, weteran budowy energetyki i Jacek Marecki, młody asystent prof. Kazimierza Kopeckiego. Z tego okresu wspominał go jako osobę bardzo punktualną, drobiazgową, pracowitą i sumienną. Przypomniał też zebrany, że to prof. A. Hoffmann jako pierwszy przedstawił koncepcję budowy dużej elektrowni szczytowo-pompowej w Żarnowcu. Wykształcił w Pomorskiej Krajowej Elektrowni „Gródek” młodą kadrę inżynierów, wysyłając ich na krajowe i zagraniczne kongresy naukowe. Po wojnie część z nich objęła ważne stanowiska kierownicze, a niektórzy zostali wybitnymi profesorami, jak np. zatrudniony w roku 1933 w PEK Gródek młody pracownik, absolwent Politechniki Lwowskiej, inż. Kazimierz Kopecki. Prof. Jacek Marecki przypomniał też, że to właśnie A. Hoffmann, po wielkim kryzysie ekonomicznym w latach 1929-33, wybudował w Gródku nowoczesną Fabrykę Grzejników Elektrycznych. Fabryka ta zasłynęła w krótkim czasie doskonałą jakością produkowanych grzejników, czajników, kuchenek elektrycznych itp. Wynikało to z faktu wizjonerskiej polityki A. Hoffmanna, który postawił na zastosowanie w jego fabryce najnowszych wówczas odkryć w zakresie grzejnictwa elektrycznego.

W dalszej części sesji wystąpił Tadeusz Domżański, który trafnie podkreślił najważniejsze osiągnięcia prof. Alfonsa Hoffmanna. Zaliczył do nich oparcie finansowania budowy elektrowni tylko na współpracy z polskimi bankami, bez udziału obcego kapitału. Tą tezę chyba jako pierwszy przedstawił w swojej opinii we wniosku o przyznanie inż. Alfonsowi Hoffmannowi tytułu profesora znany specjalista prof. A. Balcerski.

Alfons Hoffmann był wielkim wizjonerem, wytyczał drogi dalszego rozwoju energetyki. Tak dla przykładu, już w trakcie budowy w latach 1920-23 pierwszej elektrowni w kraju „Gródek”, w 1922 r. opracował plan budowy na Pomorzu pierwszego systemu energetycznego. Ten podstawowy plan następnie zrealizował, oczywiście z drobnymi poprawkami. Opracował też w 1929 r. Wielki Program „Gródka”. W nim przedstawił program elektryfikacji województw poznańskiego i pomorskiego. Niestety nie został on w pełni zrealizowany w wyniku pewnych oporów ze strony Poznania. Równolegle do wymienionego planu przedstawił propozycję budowy w Katowicach elektrowni cieplnej o mocy 300 MW oraz budowy trzech linii 200 kV do Poznania, Łodzi i zagłębia naftowego. Ta propozycja upadła z powodu braku porozumienia odnośnie jej finansowania. Swą pierwszą elektrownię w Gródku budował w latach 1920-23, czyli trzy lata, a następną w Żurze tylko 16 miesięcy.

Z wielkim wyczuciem dalszego jej rozwoju wybudował w Gródku Fabrykę Grzejników Elektrycznych. Przy wyborze podstawowych materiałów, które miały być zastosowane przy budowie elementów grzejnych, zdecydował się na zastosowanie drutu oporowego Khantal, który dopiero 2 lata wcześniej został opracowany w Szwecji oraz rurki osłonowej według patentu Baeckera. To zaowocowało doskonałą jakością elementów grzejnych. Z ogłoszonego sprawozdania Fabryki z 1937 r. wynika, że 1933 r. wyprodukowano 521 grzejników zatrudniając 43 pracowników, ale już w 1937 r. produkcja wzrosła do 25 525 sztuk przy zatrudnieniu 325 pracowników. Po zdobyciu pewnego doświadczenia dyrektor A. Hoffmann rozpoczął produkcję przemysłowych pieców elektrycznych stopniowo na coraz większą skalę. Produkował piece o mocy grzewczej 300 kW. Fabrykę Grzejników Elektrycznych w Gródku można było zaliczyć do czołowych fabryk w Europie.

Był utalentowanym wynalazcą, właścicielem kilku patentów. Tak dla przykładu, na samym początku swej pracy w PEK Gródek, opracował nowy typ izolatora kołpakowego (uzyskując patent), który zastosował przy budowie linii napowietrznych 60 kV. Na dużej różnicy w cenie zakupu izolatora importowanego a krajowego uzyskał duże oszczędności. Starosta powiatowy nie wypłacił mu jednak należnego honorarium. W swej pracy stosował także unikalne uproszczenia, taką nowością było wówczas wykorzystanie mostu przez Wisłę w Grudziądzu. Postawił stalową konstrukcję nośną na górnej części mostu. Drugim przykładem może być 24-godzinna praca przy budowie elektrowni Żur, w połączeniu z wykorzystaniem doświadczenia uzyskanego w Gródku. Dzięki temu okres jej budowy wynosił tylko 16 miesięcy.

Zwieńczeniem spotkania była projekcja filmu pt. „W hołdzie prof. Alfonsowi Hoffmannowi”. Przebieg sesji został nagrany i był następnie wraz z tym filmem rozsyłany i przekazywany do szerokiego odbioru.

W dniu 29 czerwca 2015 roku na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej odsłonięto tablicę pamiątkową poświęconą prof. Alfonsowi Hoffmannowi (więcej o tym wydarzeniu opisano w [2]).